

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА (ЕИО) № 1408/71

за прилагането на схеми за социална сигурност на наети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на общността

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално членове 51 и 235 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет,

като има предвид, че разпоредбите за координиране на националните законодателства в областта на социалната сигурност спадат към свободното движение на работници, които са граждани на държавите-членки, и следва да допринасят за подобряване на техния жизнен стандарт и условия за трудова заетост;

като има предвид, че свободното движение на хора, което е един от жалоните на Общността, не се ограничава само до наетите лица, а се разпростира и включва и самостоятелно заетите лица в рамките на свободата на установяване и свободата на предоставяне на услуги;

като има предвид, че поради съществуващите значителни различия между националните законодателства по отношение на лицата, за които те се прилагат, е препоръчително да се установи принципът, че регламентът се прилага за всички лица, които са осигурени по схеми за социална сигурност на наети и самостоятелно заети лица или въз основа на упражняването на трудова или самостоятелна трудова заетост;

като има предвид, че е необходимо да се зачитат особеностите на националните законодателства в областта на социалната сигурност и да се изготви само система за координация;

като има предвид, че в рамките на тази координация е необходимо в Общността да се гарантира еднакво третиране съгласно различните национални законодателства на живеещите в държавите-членки работници, лицата на тяхна издръжка и наследниците им;

като има предвид, че разпоредбите за координация трябва да гарантират, че работниците, които се движат в рамките на Общността, лицата на тяхна издръжка и наследниците им запазват придобитите права и предимства и такива, които са в процес на придобиване;

като има предвид, че тези цели трябва да се постигнат, по-конкретно чрез сумиране на всички периоди, които се вземат под внимание съгласно различните национални законодателства с оглед придобиване и запазване на правото на обезщетения и за изчисляване на размера на обезщетенията, и чрез предоставянето на обезщетения за различните категории лица, включени в приложното поле на регламента, независимо от мястото им на пребиваване в рамките на Общността;

като има предвид, че наетите и самостоятелно заетите лица, които се движат в рамките на Общността, следва да подлежат на прилагане на схемата за социална сигурност на една единствена държава-членка, за да се избегне препокриване на приложимите национални законодателства и усложненията, които биха могли да произтекат от това;

като има предвид, че случаите, в които по изключение от общото правило дадено лице следва да бъде едновременно подчинено на законодателството на две държави-членки, трябва да са възможно най-ограничени по брой и обхват;

като има предвид, че с оглед на възможно най-ефективно гарантиране на еднакво третиране на всички работници, които са заети на територията на дадена държава-членка, за приложимо законодателство е целесъобразно по принцип да се определи законодателството на държавата-членка, в която съответното лице упражнява трудова или самостоятелна трудова заетост;

като има предвид, че в някои случаи, в които е обосновано да се прилагат други критерии за приложимост, са възможни изключения от това общо правило;

като има предвид, че някои обезщетения, предвидени в националните законодателства, могат да спадат едновременно към социалното осигуряване и към социалното подпомагане, поради личния обхват на тяхното приложение, цели и начин на прилагане е необходимо да се предвиди система за координиране, която да отчита особеностите на съответните обезщетения, които следва да се включат в регламента, за да се защитават интересите на работниците мигранти в съответствие с разпоредбите на Договора;

като има предвид, че такива обезщетения следва да се отпускат на лица, попадащи в приложното поле на регламента, единствено в съответствие със законодателството на страната на пребиваване на съответното лице или на членове на нейното/неговото семейство, като се извършва необходимото сумиране на сроковете на пребиваване в която и да е друга държава-членка и без да се упражнява дискриминация на основата на националност;

като има предвид, че е необходимо да се определят специфични правила, по-конкретно при болест и безработица, за трансграничните и сезонни работници, като се отчита специфичното естество на тяхното положение;

като има предвид, че в областта на обезщетенията за болест и майчинство е необходимо да се гарантира закрила на лицата, които живеят или пребивават в държава-членка, различна от компетентната държава-членка;

като има предвид, че специфичното положение на лицата, претендиращи за пенсия, пенсионерите и членовете на техните семейства изисква приспособяване към тяхното положение на разпоредбите за осигуряване при болест;

като има предвид, че следва да се създаде система за координиране на обезщетенията за инвалидност, която да отчита особеностите на националните законодателства; като има предвид, че поради това е необходимо да се прави разграничение между законодателствата, съгласно които размерът на обезщетението за инвалидност не зависи от продължителността на

осигурителния период и законодателствата, съгласно които размерът зависи от продължителността на гореспоменатия осигурителен период;

като има предвид, че различията между схемите в държавите-членки изискват приемането на правила за координация, които да са приложими в случай на увеличаване на степента на инвалидност;

като има предвид, че е целесъобразно да се изработи система за отпускане на обезщетения за старост и обезщетения за наследници, когато наетото или самостоятелно заетото лице е било подчинено на законодателството на една или повече държави-членки;

като има предвид, че е необходимо да се определи размера на пенсия, която се изчислява в съответствие с използвания метод за сумиране и процентно изчисление, и която да се гарантира от законодателството на Общността, когато прилагането на националното законодателство, включително разпоредбите за намаляване, спиране или прекратяване, е по-неблагоприятно от гореспоменатия метод;

като има предвид, че за да се защитят работниците мигранти и техните наследници срещу прекалено строго прилагане на националните разпоредби за намаляване, спиране или прекратяване на обезщетения, е необходимо да се включат разпоредби, които да определят строги правила за прилагането на тези разпоредби;

като има предвид, че по отношение на обезщетенията за трудови злополуки и професионална болест, с оглед осигуряването на защита, е необходимо да се определят правила относно положението на лица, които живеят или пребивават в държава-членка, различна от компетентната държава-членка;

като има предвид, че е необходимо да се предвидят специфични разпоредби за помощите при смърт;

като има предвид, че за да се осигури мобилност на работната сила при подобрени условия, е необходимо да се гарантира по-тясна координация между осигурителните схеми за безработица и схемите за подпомагане при безработица на всички държави-членки;

като има предвид, че поради това е особено подходящо, с оглед улесняване на търсенето на работа в различните държави-членки, на даден безработен да се отпускат за ограничен период от време обезщетенията за безработица, предвидени от законодателството на държавата-членка, на което е бил последно подчинен;

като има предвид, че с оглед определяне на приложимото законодателство за семейни обезщетения, критерият за трудова заетост гарантира еднакво третиране на всички работници, които са подчинени на едно и също законодателство;

като има предвид, че за да се избегне неоснователно натрупване на обезщетения, е необходимо да се предвидят правила за преимущество в случай на натрупване на правото на семейни обезщетения съгласно законодателството на компетентната държава и съгласно законодателството на страната по местоживеене на членовете на семейството;

като има предвид, че тъй като законодателствата на държавите-членки се различават помежду си и са специфични по своето естество, се счита за необходимо да се съставят специфични правила за координиране на националните схеми, които предвиждат обезщетения за деца на издръжка на пенсионери и за сираци;

като има предвид, че е необходимо да се създаде административна комисия, състояща се от представители на правителствата на всяка държава-членка, която по-конкретно да се занимава с всички административни въпроси или въпроси на тълкуване, възникнали от разпоредбите на настоящия регламент, и която да отговаря за по-нататъшното сътрудничество между държавите-членки;

като има предвид, че е желателно въпросите, с които се занимава административната комисия да се разглеждат от представителите на работниците и работодателите в рамките на консултативния комитет;

като има предвид, че за да се улесни прилагането на правилата за координация, е необходимо да се предвидят особени разпоредби, които да съответстват на особеностите на националните законодателства,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1 (10) (15)

Определения

По смисъла на настоящия регламент:

а) наето лице и самостоятелно заето лице означава съответно:

(i) всяко лице, което задължително или продължено по избор е осигурено за един или повече от социалните рискове, обхванати от клоновете на схема за социална сигурност на наети или самостоятелно заети лица;

(ii) всяко лице, което е задължително осигурено за един или повече от социалните рискове, обхванати от разглежданите в настоящия регламент клонове на социална сигурност, съгласно схема за социална сигурност на всички пребиваващи лица или на цялото работещо население, ако лицето:

- може да се определи като наето или самостоятелно заето лице, в зависимост от начина на управление или финансиране на такава схема, или
- ако не отговаря на тези критерии, задължително или продължено по избор е осигурено за друг посочен в Приложение I осигурителен риск съгласно схема за наети или самостоятелно заети лица, или съгласно посочена в подточка (iii) схема, или отговаря на определението в Приложение I, когато в съответната държава-членка не съществува такава схема;

(iii) всяко лице, което е задължително осигурено за няколко от социалните рискове, обхванати от клоновете, разглеждани в настоящия

регламент, съгласно стандартна схема на социална сигурност за цялото селско население в съответствие с критериите, определени в Приложение I;

(iv) всяко лице, което е доброволно осигурено за един или повече от социалните рискове, обхванати от клоновете, разглеждани в настоящия регламент, съгласно схема за социална сигурност на държава-членка за наети или самостоятелно заети лица, или за всички пребиваващи лица, или за определени категории пребиваващи лица:

- ако лицето упражнява дейност като наето или самостоятелно заето лице, или
- ако лицето е било задължително осигурено за същия социален риск съгласно схема за наети или самостоятелно заети лица на същата държава-членка;

б) пограничен работник означава всяко наето или самостоятелно заето лице, което упражнява професията си на територията на дадена държава-членка, но пребивава на територията на друга държава-членка, в която по правило се връща ежедневно или поне веднъж седмично; въпреки това, трансграничен работник, който е командирован другаде на територията на същата или друга държава-членка от предприятието, в което обичайно работи, или който участва в предоставянето на услуги другаде на територията на същата или друга държава-членка, запазва статута си на пограничен работник за период от не повече от четири месеца, дори и ако през този период възпрепятстван да се връща ежедневно или поне веднъж седмично на мястото на пребиваването си;

в) сезонен работник означава всяко наето лице, което отива на територията на държава-членка, различна от тази, в която пребивава, за да извършва там работа от сезонен характер за предприятие или работодател от тази държава за период, който в никакъв случай не може да надвишава осем месеца, и което престоява на територията на споменатата държава през целия срок на работа; приема се, че работа от сезонен характер е работа, която поради зависимостта ѝ от смяната на годишните времена автоматично се повтаря всяка година;

г) бежанец има значението, определено в член 1 от Конвенцията за статута на бежанците, подписана в Женева на 28 юли 1951 г.;

д) лице без гражданство има значението, определено в член 1 от Конвенцията за статута на лицата без гражданство, подписана в Ню Йорк на 28 септември 1954 г.;

е) (i) член на семейството означава всяко лице, което е определено или признато за член на семейството, или е определено като член на домакинството от законодателството, съгласно което се предоставят обезщетенията, или в случаите, посочени в член 22, параграф 1, буква „а” и член 31, от законодателството на държавата-членка, на чиято територия лицето пребивава; въпреки това, когато съгласно посочените законодателства за член на семейството или за член на домакинството се счита само лице, което живее под един и същи покрив с наетото или самостоятелно заетото лице, това условие се счита за изпълнено, ако въпросното лице е главно на издръжка на това лице. Когато законодателството на дадена държава-членка

относно обезщетенията в натура за болест или майчинство не дава възможност за разграничение между членове на семейството и други лица, за които се прилага, терминът “член на семейството” носи значението, посочено в Приложение I;

(ii) въпреки това, когато съответните обезщетения са обезщетения за лица с увреждания, които се отпускат съгласно законодателството на дадена държава-членка на всички граждани на тази държава, които отговарят на предписаните условия, терминът “член на семейството” означава най-малко съпругата/съпругът на наето или самостоятелно заето лице и децата на такова лице, които са малолетни или на издръжка на такова лице;

ж) **наследник** означава всяко лице, което е определено или признато за такова от законодателството, съгласно което се отпускат обезщетенията; въпреки това, когато съгласно въпросното законодателство за наследник се счита само лице, което е живяло под един и същи покрив с починалото лице, това условие се счита за изпълнено, ако лицето е било главно на издръжка на починалото лице;

з) **пребиваване** означава обичайно пребиваване;

и) **престой** означава престой;

й) **законодателство** означава законите, подзаконовите и други разпоредби, както и всички настоящи или бъдещи мерки за прилагане от всяка държава-членка, които се отнасят за клоновете и схемите на социална сигурност, предвидени в член 4, параграфи 1 и 2 или предвидените в член 4, параграф 2а специални обезщетения, независещи от вноски.

Терминът изключва разпоредби на съществуващи или бъдещи колективни трудови договори, независимо дали те са били или не са били предмет на решение на органите, което ги прави задължителни или разширява техния обхват. Въпреки това, доколкото такива разпоредби:

(i) служат за привеждане в изпълнение на задължително осигуряване, наложено от посочените в предходната алинея законови и подзаконови разпоредби; или

(ii) създават схема, която се прилага от същата институция, която прилага схемите, които са създадени съгласно посочените в предходната алинея законови и подзаконови разпоредби,

ограничението на значението на термина може по всяко време да се премахне с декларация на съответната държава-членка, в която се посочват схемите от този вид, за които се прилага настоящият регламент. За тази декларация се извършва уведомление и тя се публикува в съответствие с разпоредбите на член 97.

Разпоредбите на предходната алинея нямат сила на освобождаване от задължението за прилагане на разпоредбите на настоящия регламент за схемите, за които са се прилагали разпоредбите на Регламент № 3.

Терминът “законодателство” изключва и разпоредби, които уреждат специални схеми за самостоятелно заети лица, чието създаване е оставено на инициативата на заинтересованите лица, или които се прилагат само на част от територията на съответната държава-членка, независимо дали органите са

или не са взели решение да ги направят задължителни или да разширят техния обхват. Въпросните специални схеми са посочени в Приложение II;

к) конвенция за социална сигурност означава всеки двустранен или многостранен акт, който специално обвързва или ще обвързва две или повече държави-членки, както и всеки друг многостранен акт, който обвързва или ще обвързва най-малко две държави-членки и една или повече други държави в областта на социалната сигурност за всички или за част от клоновете и схемите, определени в член 4, параграфи 1 и 2, заедно със сключените съгласно посочените актове споразумения от всякакво естество;

л) компетентен орган означава, за всяка държава-членка, министърът, министрите или друг равностоен орган, който отговаря за схемите на социална сигурност на цялата или на част от територията на въпросната държава;

м) административна комисия означава комисията, посочена в член 80;

н) институция означава, за всяка държава-членка, органът, който отговаря за прилагане на цялото или на част от законодателството;

о) компетентна институция означава:

(i) институцията, при която съответното лице е осигурено в момента на подаване на заявлението за обезщетение; или

(ii) институцията, от която съответното лице има право или би имало право да получи обезщетение, ако то или член, или членове на семейството му пребивават на територията на държавата-членка, в която се намира институцията; или

(iii) институцията, която е определена от компетентния орган на съответната държава-членка; или

(iv) при схема, свързана с отговорност на работодателя за обезщетенията, посочени в член 4, параграф 1, съответният работодател или осигурител, или при неизправност от тяхна страна, орган, определен от компетентния орган на съответната държава-членка;

п) институция по мястото на пребиваване и институция по мястото на престой означава съответно институцията, която е компетентна да предоставя обезщетения по мястото на пребиваване на съответното лице и институцията, която е компетентна да предоставя обезщетения по мястото на престой на съответното лице съгласно прилаганото от тази институция законодателство или, когато не съществува такава институция, институцията, определена от компетентния орган на въпросната държава-членка;

р) компетентна държава означава държавата-членка, на чиято територия се намира компетентната институция;

с) осигурителни периоди означава периодите, през които са внасяни вноски или периодите на трудова или самостоятелна заетост, които се определят или признават за осигурителни периоди от законодателството, съгласно което са завършени или се считат за завършени, както и всички приравнени на тях периоди, когато съгласно споменатото законодателство се считат за равностойни на осигурителни периоди;

т) периоди на трудова заетост и периоди на самостоятелна заетост означава периодите, които са определени или признати като такива от законодателството, съгласно което са завършени, както и всички

приравнени на тях периоди, когато съгласно споменатото законодателство се считат за равностойни на периоди на трудова или самостоятелна трудова заетост;

та) периоди на пребиваване означава периодите, които са определени или признати като такива от законодателството, съгласно което са завършени или се считат за завършени;

у) обезщетения и пенсии означава всички обезщетения и пенсии, включително всички техни елементи, които съобразно разпоредбите на Дял III се изплащат от обществени фондове, увеличения от осъвременяване и допълнителни отчисления, както и еднократни обезщетения, които могат да се изплащат вместо пенсии, и плащания под формата на възстановяване на вноски;

ф) (i) терминът семейни обезщетения означава всички парични обезщетения и обезщетения в натура, които са предназначени за посрещане на семейни разходи съгласно законодателството, предвидено в член 4, параграф 1, буква „з“, без посочените в Приложение II специални помощи за раждане на дете или осиновяване;

(ii) семейни помощи означава периодични парични обезщетения, които се отпускат изключително според броя и, по целесъобразност, възрастта на членовете на семейството;

х) помощи при смърт означава всяко еднократно плащане в случай на смърт, без еднократните обезщетения, посочени в алинея „у“.

Член 2

Лица, включени в приложното поле

1. Настоящият регламент се прилага за наети или самостоятелно заети лица, които са или са били подчинени на законодателството на една или повече държави-членки, и които са граждани на една от държавите-членки, или които са лица без гражданство или бежанци, които пребивават на територията на една от държавите-членки, както и за членовете на техните семейства и наследниците им.

2. В допълнение, настоящият регламент се прилага за наследниците на наети или самостоятелно заети лица, които са били подчинени на законодателството на една или повече държави-членки, независимо от националността на въпросните наети или самостоятелно заети лица, когато наследниците им са граждани на една от държавите-членки или са лица без гражданство, или бежанци, които пребивават на територията на една от държавите-членки.

3. Настоящият регламент се прилага за държавни служители и за приравнени на тях лица съгласно приложимото законодателство, когато те са или са били подчинени на законодателството на държава-членка, за която се прилага настоящият регламент.

Член 3

Еднакво третиране

1. Съобразно особените разпоредби на настоящия регламент, лицата, които пребивават на територията на една от държавите-членки, за които се прилага настоящият регламент, имат същите задължения и се ползват със същите обезщетения съгласно законодателството на която и да е държава-членка, както гражданите на съответната държава.

2. Разпоредбите на параграф 1 важат за правото на избор на членове на органите на институции за социална сигурност или на участие в тяхното номиниране, но не засягат законодателните разпоредби на която и да е държава-членка за избираемост или методите за номиниране на съответните лица за членове на тези органи.

3. Ако в Приложение III не е предвидено друго, разпоредбите на конвенциите за социална сигурност, които остават в сила съгласно член 7, параграф 2, буква „в” и разпоредбите на сключените конвенции съгласно член 8, параграф 1 се прилагат за всички лица, за които се прилага настоящият регламент.

Член 4 (10) **Уредени въпроси**

1. Настоящият регламент се прилага за цялото законодателство, което касае следните клонове на социална сигурност:

- а) обезщетения за болест и майчинство;
- б) обезщетения за инвалидност, включително обезщетенията за поддържане или подобряване на способността за печалба на доходи;
- в) обезщетения за старост;
- г) обезщетения за наследници;
- д) обезщетения за трудови злополуки и професионална болест;
- е) помощи при смърт;
- ж) обезщетения за безработица;
- з) семейни обезщетения.

2. Настоящият регламент се прилага за всички общи и специални схеми на социална сигурност, независимо дали зависещи или независещи вноски, и за схеми, които касаят отговорността на работодател или корабособственик за обезщетенията, посочени в параграф 1.

2а. Настоящият регламент се прилага за специални обезщетения, независимо от вноски, които са предвидени съгласно друго законодателство или схеми, освен посочените в параграф 1, или които са изключени по силата на параграф 4, когато въпросните обезщетения са предназначени:

а) да осигуряват допълнително, заместващо или спомагателно покритие за рисковете, посрещани от клоновете на социална сигурност, посочени в параграф 1, буква „а” до „з”;

или

б) единствено като специфична закрила за лица с увреждания.

2б. Настоящият регламент не се прилага за разпоредбите в законодателството на дадена държава-членка относно посочените в

Приложение II, Раздел III специални обезщетения, получавани без вноски, чиято валидност е ограничена до част от нейната територия.

3. Въпреки това, разпоредбите на Дял III от настоящия регламент не засягат законодателните разпоредби на никоя държава-членка относно отговорността на корабособствениците.

4. Настоящият регламент не се прилага за социално и здравно подпомагане, за схеми на обезщетения за пострадали от войни или последици от тях, или за специални схеми за държавни служители и приравнени на тях лица.

Член 5 (10)

Декларации от държавите-членки за приложното поле на настоящия регламент

Държавите-членки посочват законодателството и схемите по член 4, параграфи 1 и 2, специалните обезщетения, получавани без вноски по член 4, параграф 2а, минималните обезщетения по член 50 и обезщетенията по членове 77 и 78 в декларации, които подлежат на уведомяване и публикуване в съответствие с член 97.

Член 6

Конвенции за социална сигурност, които се заменят с настоящия регламент

Съобразно разпоредбите на членове 7, 8 и 46, параграф 4, настоящият регламент заменя, по отношение на уредените от него лица и въпроси, разпоредбите на всяка конвенция за социална сигурност, която обвързва:

- а) изключително две или повече държави-членки, или
- б) най-малко две държави-членки и една или повече други държави, когато в уреждането на съответните случаи не участва институция на една от последно споменатите държави.

Член 7

Международни разпоредби, които не се обхващат от разпоредбите на настоящия регламент

1. Настоящият регламент не обхваща задълженията, произтичащи от:
 - а) влязла в сила конвенция, след ратификация от една или повече държави-членки, която е приета от Международната конференция по труда;
 - б) Европейските временни споразумения за социална сигурност от 11 декември 1953 г., сключени между държавите-членки и Съвета на Европа.
2. Независимо от разпоредбите на член 6, продължават да се прилагат:
 - а) разпоредбите на споразуменията от 27 юли 1950 г. и 30 ноември 1979 г. за социалната сигурност за лицата, осигуряващи превоз по р. Рейн;
 - б) разпоредбите на Европейската конвенция от 9 юли 1956 г. за социална сигурност за работниците в международния транспорт;
 - в) разпоредбите на изброените в Приложение III конвенции за социална сигурност.

Член 8

Сключване на конвенции между държави-членки

1. При възникване на необходимост, две или повече държави-членки могат да сключват помежду си конвенции въз основа на принципите и в духа на настоящия регламент.

2. Всяка държава-членка изпраща уведомление в съответствие с разпоредбите на член 97, параграф 1 за всяка сключена конвенция с друга държава-членка съгласно разпоредбите на параграф 1.

Член 9

Придобиване на право на доброволно осигуряване или продължено осигуряване по избор на лицето

1. Разпоредбите на законодателството на която и да е държава-членка, съгласно които придобиването на правото на доброволно осигуряване или на продължено осигуряване по избор на лицето зависи от пребиваване на територията на тази държава, не се прилагат за пребиваващи лица на територията на друга държава-членка, при условие че в определен период от отминалата им трудова дейност са били подчинени на законодателството на първата държава като наети или самостоятелно заети лица.

2. Когато съгласно законодателството на дадена държава-членка придобиването на право на доброволно или продължено осигуряване по избор на лицето зависи от завършването на осигурителни периоди, завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване съгласно законодателството на друга държава-членка се вземат предвид, доколкото е необходимо, като завършени съгласно законодателството на първата държава.

Член 9а (7)

Удължаване на правопораждащия период

Когато съгласно законодателството на дадена държава-членка признаването на право на обезщетение зависи от завършването на минимален осигурителен период през конкретен период, предхождащ настъпването на социалния риск (референтен период), и когато гореспоменатото законодателство предвижда, че периодите, през които са отпускани обезщетения съгласно законодателството на тази държава-членка или периодите на отглеждане на деца на територията на същата държава-членка пораждат удължаване на правопораждащия период, периодите, през които съгласно законодателството на друга държава-членка са отпускани пенсии за инвалидност или старост, или обезщетения за болест, обезщетения за безработица или обезщетения за трудови злополуки (без пенсии) и периодите на отглеждане на деца на територията на друга държава-членка по същия начин пораждат удължаване на горепосочения правопораждащ период.

Член 10

Отмяна на клаузите за пребиваване – Ефект на задължителното осигуряване върху възстановяването на вноски

1. Ако в настоящия регламент не е предвидено друго, придобитите съгласно законодателството на една или повече държави-членки парични обезщетения за инвалидност, старост или за наследници, пенсия за трудова злополука или професионална болест и помощи при смърт не подлежат на никакво намаление, изменение, спиране, прекратяване или конфискация, поради факта, че получателят пребивава на територията на държава-членка, различна от тази, в която се намира институцията, която отговаря за изплащането на обезщетенията.

Разпоредбите на алинея първа важат и за отпусканите еднократни обезщетения при повторна женитба на преживял съпруг, който е имал право на наследствена пенсия.

2. Когато съгласно законодателството на държава-членка възстановяването на вноски зависи от това съответното лице да е престанало да подлежи на задължително осигуряване, това условие не се счита за изпълнено, ако съответното лице подлежи на задължително осигуряване като наето или самостоятелно заето лице съгласно законодателството на друга държава-членка.

Член 10а (10)

Специални обезщетения, независещи от вноски

1. Независимо от разпоредбите на член 10 и Дял III, посочените в член 4, параграф 2а специални парични обезщетения, независещи от вноски се отпускат на лицата, за които се прилага настоящият регламент само на територията и съобразно законодателството на държавата-членка, в която те постоянно пребивават, при условие че тези обезщетения са изброени в Приложение IIа. Такива обезщетения се отпускат от и за сметка на институцията по мястото на пребиваване.

2. Институцията на държава-членка, съгласно чието законодателство правото на обезщетения по параграф 1 зависи от завършването на периоди на трудова заетост, самостоятелна трудова заетост или пребиваване, отчита, доколкото е необходимо, завършените периоди на трудова заетост, самостоятелна трудова заетост или пребиваване в друга държава-членка за завършени на територията на първата държава-членка.

3. Когато съгласно законодателството на дадена държава-членка правото на обезщетение по параграф 1 под формата на добавка зависи от получаването на обезщетение по член 4, параграф 1, букви а) до з), и съгласно това законодателство не се дължи такова обезщетение, с оглед правото на добавка всяко отпускано съгласно законодателството на друга държава-членка съответстващо обезщетение се счита за обезщетение, отпускано съгласно законодателството на първата държава-членка.

4. Когато съгласно законодателството на дадена държава-членка отпускането на обезщетение за неработоспособност или инвалидност по

параграф 1 зависи от условието неработоспособността или инвалидността да са диагностицирани за първи път на територията на тази държава-членка, това условие се счита за изпълнено, когато такава диагноза е поставена за първи път на територията на друга държава-членка.

Член 11

Осъвременяване на обезщетения

За дължимите обезщетения съгласно законодателството на дадена държава-членка се прилагат предвидените от това законодателство правила за осъвременяване, като се отчитат разпоредбите на настоящия регламент.

Член 12 (9) (11)

Предотвратяване на натрупване на обезщетения

1. Настоящият регламент не може нито да предоставя, нито да запазва правото на няколко обезщетения от един и същи вид за един и същи период на задължително осигуряване. Въпреки това, тази разпоредба не важи за обезщетения за инвалидност, старост, смърт (пенсии) или професионална болест, които се отпускат от институциите на две или повече държави-членки в съответствие с разпоредбите на членове 41, 43, параграфи 2 и 3, членове 46, 50 и 51 или член 60, параграф 1, буква „б“.

2. Ако в настоящия регламент не е предвидено друго, може да се извършва позоваване на разпоредбите на законодателството на държава-членка, уреждащо намаляването, спирането или прекратяването на обезщетения в случаи на натрупване на други обезщетения за социална сигурност или всякаква друга форма на доход, дори и когато такива обезщетения са придобити съгласно законодателството на друга държава-членка, или когато такъв доход е получен на територията на друга държава-членка.

3. В случай на лице, което получава обезщетения за инвалидност или предварителни обезщетения за старост, и което упражнява професионална или търговска дейност, срещу това лице може да се извършва позоваване на разпоредбите на законодателството на дадена държава-членка за намаляване, спиране или прекратяване на обезщетения, дори и когато лицето упражнява дейността си на територията на друга държава-членка.

4. Платима съгласно холандското законодателство пенсия за инвалидност, когато съгласно член 57, параграф 5 или член 60, параграф 29, буква „б“ холандската институция е длъжна да участва и в разносните за отпуснати съгласно законодателството на друга държава-членка обезщетения за професионална болест, може да се намалява с дължимата сума спрямо институцията на другата държава-членка, която отговаря за отпускането на обезщетенията за професионална болест.

ДЯЛ II

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРИЛОЖИМОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Член 13 (9)

Общи правила

1. Съобразно разпоредбите на член 14в, лицата, за които се прилага настоящият регламент, са подчинени на законодателството на само една държава-членка. Това законодателство се определя в съответствие с разпоредбите на настоящия дял.

2. Съобразно разпоредбите на членове 14 до 17:

а) лице, което е наето на работа на територията на една държава-членка, е подчинено на законодателството на тази държава, дори и ако пребивава на територията на друга държава-членка, или ако седалището или мястото на стопанска дейност на предприятието или лицето, което го е наело на работа се намира на територията на друга държава-членка;

б) лице, което е самостоятелно заето на територията на една държава-членка, е подчинено на законодателството на тази държава, дори и ако пребивава на територията на друга държава-членка;

в) лице, което е наето на работа на борда на плавателен съд, плаващ под флага на държава-членка, е подчинено на законодателството на тази държава;

г) държавните служители и приравнените на тях лица са подчинени на законодателството на държавата-членка, на което се подчинява учреждението, в което работят;

д) лице, което е мобилизирано или повторно мобилизирано на служба в армията или на цивилна служба от дадена държава-членка, е подчинено на законодателството на тази държава. Ако съгласно това законодателство правото на обезщетение зависи от завършването на осигурителни периоди преди постъпване или след освобождаване от такава военна или цивилна служба, завършените осигурителни периоди съгласно законодателството на която и да е друга държава-членка се вземат предвид, доколкото е необходимо, като завършени осигурителни периоди съгласно законодателството на първата държава. Мобилизираното или повторно мобилизираното на служба в армията или на цивилна служба наето или самостоятелно заето лице запазва статута си на наето или самостоятелно заето лице;

е) лице, за което престане да бъде приложимо законодателството на дадена държава-членка, без за него да стане приложимо законодателството на друга държава-членка в съответствие с някое от правилата по предходните алинеи или в съответствие с предвидените в членове 14 до 17 изключения или особени разпоредби, е подчинено на законодателството на държавата-членка, на чиято територия пребивава единствено съгласно разпоредбите на това законодателство.

Член 14

Особени правила, приложими за други лица, освен моряците, които са наети на платена работа

Разпоредбите на член 13, параграф 2, буква „а” се прилагат при съблюдаване на следните изключения и обстоятелства:

1. а) Лице, което е наето на работа на територията на държава-членка от предприятие, в което обичайно работи, което е командировано от това предприятие на територията на друга държава-членка да извършва работа там за въпросното предприятие, продължава да бъде подчинено на законодателството на първата държава-членка при условие, че очакваната продължителност на въпросната работа не превишава 12 месеца, и че лицето не е изпратено да замести друго лице, чийто срок на командироване е изтекъл.

б) Ако поради непредвидими обстоятелства продължителността на работата, която трябва да се извърши превишава първоначално очакваната продължителност и превишава 12 месеца, законодателството на първата държава-членка продължава да се прилага до завършването на въпросната работа при условие, че е налице съгласие от страна на компетентния орган на държавата-членка, на чиято територия е командировано съответното лице или от страна на определената от този орган институция; такова съгласие трябва да се поиска преди края на първоначалния 12-месечен срок. Въпреки това, такова съгласие не може да се дава за срок по-голям от 12 месеца.

2. Лице, което е обичайно наето на работа на територията на две или повече държави-членки, е подчинено на законодателството, което се определя по следния начин:

а) Лице, което е член на екипажа на предприятие, което за своя или за чужда сметка извършва услуги по международен железопътен, автомобилен, въздушен или речен превоз на пътници или стоки, и чието седалище или място на стопанска дейност се намира на територията на държава-членка, е подчинено на законодателството на последно споменатата държава при следните ограничения:

(i) когато посоченото предприятие има клон или постоянно представителство на територията на друга държава-членка, различна от тази, в която се намира седалището или мястото му на стопанска дейност, лице, което е наето на работа в такъв клон или постоянно представителство, е подчинено на законодателството на държавата-членка, на чиято територия се намира съответният клон или постоянно представителство;

(ii) когато лице е наето на работа предимно на територията на държавата-членка, в която пребивава, това лице е подчинено на законодателството на тази държава, дори и ако предприятието, за което работи няма седалище, място на стопанска дейност, клон или постоянно представителство на тази територия.

б) Лице, различно от посоченото в буква „а”, е подчинено на:

(i) законодателството на държавата-членка, в която пребивава, ако отчасти упражнява дейността си на тази територия, или ако работи за няколко предприятия или няколко работодатели, чиито седалища или места на стопанска дейност се намират на територията на различни държави-членки;

(ii) законодателството на държавата-членка, на чиято територия се намира седалището или мястото на стопанска дейност на наелото го на работа предприятие или физическо лице, ако лицето не пребивава постоянно на територията на нито една от държавите-членки, в които упражнява дейността си.

3. Лице, което е наето на работа на територията на една държава-членка от предприятие, чието седалище или място на стопанска дейност се намира на територията на друга държава-членка, и което прекосява общата граница между тези държави, е подчинено на законодателството на държавата-членка, на чиято територия се намира седалището или мястото на стопанска дейност на предприятието.

Член 14а

Особени правила, приложими за други лица, освен моряците, които упражняват самостоятелна трудова заетост

Разпоредбите на член 13, параграф 2, буква „б” се прилагат при съблюдаване на следните изключения и обстоятелства:

1. а) Лице, което обичайно упражнява самостоятелна трудова заетост на територията на държава-членка и извършва работа на територията на друга държава-членка, продължава да бъде подчинено на законодателството на първата държава-членка при условие, че очакваната продължителност на работата не превишава 12 месеца.

б) Ако поради непредвидими обстоятелства продължителността на работата, която трябва да се извърши, превишава първоначално очакваната продължителност и превишава 12 месеца, законодателството на първата държава-членка продължава да се прилага до завършването на въпросната работа при условие, че е налице съгласие от страна компетентния орган на държавата-членка, на чиято територия е влязло съответното лице, да извършва въпросната работа или от страна на определената от този орган институция; такова съгласие трябва да се поиска преди края на първоначалния 12-месечен срок. Въпреки това, такова съгласие не може да се дава за срок по-голям от 12 месеца.

2. Лице, което обичайно упражнява самостоятелна трудова заетост на територията на две или повече държави-членки, е подчинено на законодателството на държавата-членка, на чиято територия пребивава, ако упражнява част от дейността си на територията на тази държава-членка. Ако лицето не упражнява никаква дейност на територията на държавата-членка, в която пребивава, то е подчинено на законодателството на държавата-членка, на чиято територия упражнява основната си дейност. Критериите за определяне на основната дейност са определени в регламента, посочен в член 98.

3. Лице, което упражнява самостоятелна трудова заетост в предприятие, чието седалище или място на стопанска дейност се намира на територията на една държава-членка, и което прекосява общата граница на две държави-членки, е подчинено на законодателството на държавата-членка, на чиято

територия се намира седалището или мястото на стопанска дейност на предприятието.

4. Ако законодателството, на което дадено лице следва да бъде подчинено в съответствие с разпоредбите на параграфи 2 или 3, не позволява лицето, дори и на доброволни начала, да се включи към пенсионна схема, съответното лице е подчинено на законодателството на другата държава-членка, което би било приложимо отделно от тези особени разпоредби, или ако законодателствата на две или повече държави-членки се прилагат по този начин, лицето е подчинено на законодателството, което е определено по общо споразумение между съответните държави-членки или техните компетентни органи.

Член 14б

Особени правила, приложими за моряците

Разпоредбите на член 13, параграф 2, буква „в” се прилагат при съблюдаване на следните изключения и обстоятелства:

1. Лице, наето на работа от предприятие, в което обичайно работи, или на територията на държава-членка, или на борда на плавателен съд, плаващ под флага на държава-членка, което е командировано от това предприятие на борда на плавателен съд, плаващ под флага на друга държава-членка, за да извършва работа там за това предприятие, съобразно условията, предвидени в член 14, параграф 1, продължава да бъде подчинено на законодателството на първата държава-членка.

2. Лице, което обичайно упражнява самостоятелна заетост, или на територията на държава-членка, или на борда на плавателен съд, плаващ под флага на държава-членка, и което извършва работа за своя сметка на борда на плавателен съд, плаващ под флага на друга държава-членка, съобразно условията, предвидени в член 14а, параграф 1, продължава да бъде подчинено на законодателството на първата държава-членка.

3. Лице, което без да е обичайно наето на работа по море извършва работа в териториалните води или в пристанище на държава-членка на борда на плавателен съд, плаващ под флага на друга държава-членка, който се намира в тези териториални води или това пристанище, но не е член на екипажа на плавателния съд, е подчинено на законодателството на първата държава-членка.

4. Лице, което е наето на работа на борда на плавателен съд, плаващ под флага на държава-членка, и което получава възнаграждение за тази работа от предприятие или лице, чието седалище или място на стопанска дейност се намира на територията на друга държава-членка, е подчинено на законодателството на последно споменатата държава, ако въпросното лице пребивава на територията на тази държава; предприятието или лицето, което изплаща възнаграждението се счита за работодател по смисъла на споменатото законодателство.

Член 14в (5)

Особени правила, приложими за лица, които са наети на работа на територията на една държава-членка и същевременно са самостоятелно заети лица на територията на друга държава-членка

Лице, което е наето на работа на територията на една държава-членка и същевременно е самостоятелно заето лице на територията на друга държава-членка, е подчинено:

а) ако в буква „б” не е предвидено друго, на законодателството на държавата-членка, на чиято територия е наето на платена работа или, когато лицето упражнява такава дейност на територията на две или повече държави-членки, на законодателството, определено в съответствие с разпоредбите на член 14, параграфи 2 или 3;

б) в случаите, посочени в Приложение VII:

- на законодателството на държавата-членка, на чиято територия лицето е наето на платена работа, като въпросното законодателство е определено в съответствие с разпоредбите на член 14, параграфи 2 или 3, когато лицето упражнява такава дейност на територията на две или повече държави-членки,

и

- на законодателството на държавата-членка, на чиято територия лицето упражнява самостоятелна трудова заетост, като въпросното законодателство е определено в съответствие с разпоредбите на член 14а, параграфи 2, 3 или 4, когато лицето упражнява такава дейност на територията на две или повече държави-членки.

Член 14г (5)

Разни разпоредби

1. Лицето, посочено в член 14, параграфи 2 и 3, член 14а, членове 2, 3 и 4 и член 14в, буква „а”, с оглед прилагане на определеното законодателство в съответствие с тези разпоредби, се третира като упражнявало цялата си професионална дейност или дейности на територията на съответната държава-членка.

2. С оглед определяне на процентите на вноските, които следва да се начисляват на самостоятелно заетите работници съгласно законодателството на държавата-членка, на чиято територия те упражняват самостоятелна трудова заетост, лицето по член 14в, буква „б” се третира като упражнявало платената си трудова заетост на територията на съответната държава-членка.

3. Разпоредбите на законодателството на дадена държава-членка, съгласно които пенсионер, който упражнява професионална или търговска дейност не подлежи на задължително осигуряване за тази дейност, се прилагат и за пенсионер, който е придобил правото си на пенсия съгласно законодателството на друга държава-членка, освен ако съответното лице изрично не поиска да подлежи на такова задължително осигуряване чрез подаване на заявление до институцията, определена от компетентния орган на първата държава-членка и посочена в Приложение 10 към регламента, посочен в член 98.

Член 15

Правила за доброволно осигуряване или продължено осигуряване по избор на лицето

1. Разпоредбите на членове 13 до 14г не се прилагат за доброволно осигуряване или продължено осигуряване по избор на лицето, освен ако по отношение на някой от посочените в член 4 клонове в дадена държава-членка не съществува само схема за доброволно осигуряване.

2. Когато прилагането на законодателството на две или повече държави-членки води до препокриване на осигуряване:

- съгласно схема за задължително осигуряване и една или повече схеми за доброволно или продължено осигуряване по избор на лицето, съответното лице подлежи само на схемата за задължително осигуряване;

- съгласно две или повече схеми за доброволно или продължено осигуряване по избор на лицето, съответното лице може да се включи само в избраната от него схема за доброволно или продължено осигуряване по избор.

3. Въпреки това, по отношение на (пенсии за) инвалидност, старост и смърт, съответното лице може да се включи в схемата за доброволно или продължено осигуряване по избор на дадена държава-членка, дори и ако лицето подлежи на задължително осигуряване съгласно законодателството на друга държава-членка до изрично или косвено допустимата от първата държава-членка степен.

Член 16

Особени правила за лица, които са наети на работа в дипломатически мисии и консулски служби, и за служители от помощния персонал на Европейските общности

1. Разпоредбите на член 13, параграф 2, буква „а” се прилагат за лицата, които са наети на работа в дипломатически мисии и консулски служби, както и за личния домакински персонал на представителите на такива мисии и служби.

2. Въпреки това, наетите лица по параграф 1, които са граждани на акредитиращата или на изпращащата държава-членка могат да изберат да бъдат подчинени на законодателството на тази държава. Това право на избор може да се подновява в края на всяка календарна година и няма обратна сила.

3. По отношение на другите разпоредби, освен тези, които се отнасят за семейните помощи, чието отпускане се урежда от приложимите условия за наемане на работа на служители от помощния персонал на Европейските общности, тези служители могат да избират да бъдат подчинени на законодателството на държавата-членка, на чиято територия са наети на работа, на законодателството на държавата-членка, на което са били подчинени последно или на законодателството на държавата-членка, чиито граждани са. Това право на избор, което може да се упражнява само веднъж, влиза в сила от деня на постъпване на работа.

Член 17 (9)

Изключения от разпоредбите на членове 13 до 16

Две или повече държави-членки, компетентните органи на тези държави или определените от тях институции могат по общо съгласие да предвиждат изключения от разпоредбите на членове 13 до 16 в интерес на определени лица или определени категории лица.

Член 17a (9)

Особени правила за получателите на дължими пенсии съгласно законодателството на една или повече държави-членки

Получателят на дължима пенсия съгласно законодателството на дадена държава-членка или на дължими пенсии съгласно законодателството на няколко държави-членки, който пребивава на територията на друга държава-членка може по негово искане да бъде освободен от прилагането на законодателството на последно споменатата държава при условие, че не е подчинен на това законодателство поради упражняването на професия.

ДЯЛ III

ОСОБЕНИ РАЗПОРЕДБИ ВЪВ ВРЪЗКА С РАЗЛИЧНИТЕ КАТЕГОРИИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

ГЛАВА 1

БОЛЕСТ И МАЙЧИНСТВО

Раздел 1

Общи разпоредби

Член 18

Сумиране на осигурителни периоди, периоди на трудова заетост или пребиваване

1. Компетентната институция на държава-членка, според чието законодателство придобиването, запазването или възстановяването на правото на обезщетения зависи от завършването на осигурителни периоди, периоди на трудова заетост или периоди на пребиваване, отчита, доколкото е необходимо, завършените осигурителни периоди, периоди на трудова заетост или периоди на пребиваване съгласно законодателството на друга държава-членка като завършени съгласно прилаганото от въпросната институция законодателство.

2. Разпоредбите на параграф 1 се прилагат за сезонни работници, дори и за периоди преди евентуално прекъсване на осигуряването, които превишават допустимия период съгласно законодателството на компетентната държава, но при условие, че няма прекъсване на осигуряването на съответното лице за срок повече от четири месеца.

Раздел 2

Наети или самостоятелно заети лица и членове на техните семейства

Член 19

Пребиваване в държава-членка, различна от компетентната държава – Общи правила

1. Наето или самостоятелно заето лице, което пребивава на територията на държава-членка, различна от компетентната държава, и което отговаря на предвидените от законодателството на компетентната държава условия за придобиване на право на обезщетения, като при необходимост се вземат предвид разпоредбите на член 18, получава в държавата, в която пребивава:

а) предоставяните от името на компетентната институция обезщетения в натура от институцията по мястото на пребиваване, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от тази институция законодателство, като осигурено при нея лице;

б) предоставяните от компетентната институция парични обезщетения в съответствие с прилаганото от нея законодателство. Въпреки това, по споразумение между компетентната институция и институцията по мястото на пребиваване, такива обезщетения могат да се предоставят от последно посочената институция от името на първата посочена институция в съответствие със законодателството на компетентната държава.

2. Разпоредбите на параграф 1 се прилагат по аналогия за членове на семейството, които пребивават на територията на държава-членка, различна от компетентната държава, доколкото същите нямат право на такива обезщетения съгласно законодателството на държавата, на чиято територия пребивават.

Когато членовете на семейството пребивават на територията на държава-членка, съгласно чието законодателство правото за получаване на обезщетения в натура не зависи от условие за осигуряване или трудова заетост, обезщетенията в натура, които те получават се счита, че се предоставят от страна на институцията, при която е осигурено наетото или самостоятелно заетото лице, освен ако съпругата/съпругът или лицето, което полага грижи за децата не упражнява професионална или търговска дейност на територията на споменатата държава-членка.

Член 20

Погранични работници и членове на техните семейства – Особени правила

Пограничен работник също може да получава обезщетения на територията на компетентната държава. Такива обезщетения се предоставят от компетентната институция в съответствие с разпоредбите на законодателството на тази държава, все едно, че съответното лице пребивава в тази държава. Членовете на неговото семейство могат да получават обезщетения при същите условия; въпреки това, освен в спешни случаи, получаването на такива обезщетения зависи от наличието на споразумение между съответните държави или между компетентните органи на тези държави, или при отсъствие на такова споразумение, от предварително разрешение от компетентната институция.

Член 21

Престой или смяна на пребиваването в компетентната държава

1. Посоченото в член 19, параграф 1 наето или самостоятелно заето лице, което пребивава на територията на компетентната държава, получава обезщетения в съответствие с разпоредбите на законодателството на тази държава като пребиваващо на нейна територия лице, дори и ако преди пребиваването си вече е получавало обезщетения за болест или майчинство за същия случай.

2. Разпоредбите на параграф 1 се прилагат по аналогия за членовете на семейството, посочени в член 19, параграф 2.

Въпреки това, когато последните пребивават на територията на държава-членка, различна от тази, на чиято територия пребивава наетото или самостоятелно заетото лице, обезщетенията в натура се предоставят от институцията по мястото на престой от името на институцията по мястото на пребиваване на съответните лица.

3. Разпоредбите на параграфи 1 и 2 не се прилагат за погранични работници и членовете на техните семейства.

4. Посочените в член 19 наето или самостоятелно заето лице и членовете на неговото семейство, които сменят пребиваването си на територията на компетентната държава, получават обезщетения в съответствие с разпоредбите на законодателството на тази държава, дори и ако преди смяната на пребиваването си вече са получавали обезщетения за болест или майчинство за същия случай.

Член 22

Престой извън територията на компетентната държава – Завръщане или смяна на пребиваването в друга държава-членка по време на болест или майчинство – Необходимост от заминаване в друга държава-членка за получаване на подходящо лечение

1. Наето или самостоятелно заето лице, което отговаря на предвидените от законодателството на компетентната държава условия за придобиване на право на обезщетения, като при необходимост се вземат предвид разпоредбите на член 18, и:

а) чието състояние налага необходимост от незабавни обезщетения по време на пребиваване на територията на друга държава-членка;
или

б) което, след като е придобило право на обезщетения за сметка на компетентната институция, е получило разрешение от тази институция да се завърне на територията на държавата-членка, в която пребивава или да смени постоянното си пребиваване на територията на друга държава-членка;
или

в) което е получило разрешение от компетентната институция да отиде на територията на друга държава-членка, за да получи подходящо за състоянието си лечение,
има право на:

(i) предоставяните от името на компетентната институция обезщетения в натура от институцията по мястото на престой или пребиваване, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от тази институция законодателство, като осигурено при нея лице; въпреки това, продължителността на периода, през който се предоставят обезщетенията се урежда от законодателството на компетентната държава;

(ii) предоставяните от компетентната институция парични обезщетения, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство. Въпреки това, по споразумение между компетентната институция и институцията по мястото на пребиваване или престой, такива обезщетения могат да се предоставят от последно спомената институция от името на първата посочена институция, в съответствие с разпоредбите на законодателството на компетентната държава.

2. Отказ за даване на разрешението, което се изисква съгласно параграф 1, буква „б”, може да се дава само, ако се установи, че движението на съответното лице би могло да навреди на здравословното му състояние или на предоставяното медицинско лечение.

Не може да се прави отказ за даване на разрешението, което се изисква съгласно параграф 1, буква „в”, когато въпросното лечение е сред обезщетенията, предвидени от законодателството на държавата-членка, на чиято територия пребивава съответното лице, и когато лицето не може да получи такова лечение в рамките на обичайно необходимото време за получаване на въпросното лечение в държавата-членка на пребиваване, като се има предвид текущото му здравословно състояние и вероятното развитие на болестта.

3. Разпоредбите на параграфи 1 и 2 се прилагат по аналогия за членовете на семейството на наето или самостоятелно заето лице.

Въпреки това, с цел прилагане на разпоредбите на параграф 1, букви „а” и „в”, подточка (i) за посочените в член 19, параграф 2 членове на семейството, които пребивават на територията на държава-членка, различна от тази, на чиято територия пребивава наетото или самостоятелно заетото лице:

а) обезщетенията в натура се предоставят от името на институцията на държавата-членка, на чиято територия пребивават членовете на семейството, от институцията по мястото на престой в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство, все едно, че наетото или самостоятелно заетото лице е осигурено при нея. Въпреки това, периодът, през който се предоставят обезщетенията е периодът, който е предвиден от законодателството на държавата-членка, на чиято територия пребивават членовете на семейството;

б) разрешението, което се изисква съгласно параграф 1, буква „в”, се издава от институцията на държавата-членка, на чиято територия пребивават членовете на семейството.

4. Фактът, че разпоредбите на параграф 1 се прилагат за наето или самостоятелно заето лице не засяга правото на обезщетение на членовете на неговото семейство.

Член 22а (14)

Особени правила за определени категории лица

Независимо от разпоредбите на член 2 от регламента, разпоредбите на член 22, параграф 1, букви „а” и „в” се прилагат и за лица, които са граждани на държава-членка, и които са осигурени съгласно законодателството на държава-членка, както и за живеещите заедно с тях членове на техните семейства.

Член 22б (15)

Заетост в друга държава-членка, освен компетентната държава – Престой в държавата на заетост

Наетото или самостоятелно заетото лице, посочено в член 13, параграф 2, буква „г”, членове 14, 14а, 14б, 14в, буква „а” или член 17, и придружаващите го членове на семейството се ползват от разпоредбите на член 22, параграф 1, буква „а” по отношение на всяко условие, което поставя изискване за обезщетения по време на престой на територията на държавата-членка, в която работникът е нает на работа, или под чийто флаг плава плавателният съд, на борда на който работникът е нает на работа.

Член 23 (а)

Изчисляване на парични обезщетения

1. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда изчисляването на паричните обезщетения да се извършва въз основа на средния размер на доходите или средния размер на вноските, определя тези средни доходи или вноски изключително въз основа на получените доходи или платените вноски съгласно споменатото законодателство.

2. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда изчисляването на паричните обезщетения да се извършва въз основа на стандартен размер на доходите, взема предвид изключително само стандартните доходи или, по целесъобразност, средния размер на стандартните доходи за завършените периоди съгласно споменатото законодателство.

3. Компетентната институция на държава-членка, съгласно чието законодателство размерът на паричните обезщетения се променя според броя на членовете на семейството, взема под внимание като пребиваващи на територията на компетентната държава и членовете на семейството на съответното лице, които пребивават на територията на друга държава-членка.

Член 24

Значителни обезщетения в натура

1. Когато правото на наето или самостоятелно заето лице, или на член на семейството му на протеза, скъпо струващо устройство или други значителни обезщетения в натура е било признато от институцията на държава-членка преди въпросното лице да е започнало да се осигурява при институцията на

друга държава-членка, това наето или самостоятелно заето лице получава такива обезщетения за сметка на първата институция, дори и ако същите се отпускат, след като лицето започне да се осигурява при втората институция.

2. Административната комисия съставя списъка на обезщетенията, за които важат разпоредбите на параграф 1.

Раздел 3 **Безработни лица и членове на техните семейства**

Член 25

1. Безработно лице, което преди това е било наето или самостоятелно заето лице, за което важат разпоредбите на член 69, параграф 1 или разпоредбите на второто изречение на член 71, параграф 1, буква „б”, подточка (ii), и което отговаря на предвидените от законодателството на компетентната държава условия за придобиване на право на парични обезщетения и обезщетения в натура, като по целесъобразност се вземат под внимание разпоредбите на член 18, получава за срока, предвиден в член 69, параграф 1, буква „в”:

а) предоставяните от името на компетентната институция обезщетения в натура от институцията на държавата-членка, в която лицето търси работа, съобразно разпоредбите на прилаганото законодателство от последно споменатата институция като осигурено при нея лице;

б) предоставяните от компетентната институция парични обезщетения, съобразно разпоредбите на прилаганото от нея законодателство. Въпреки това, по споразумение между компетентната институция и институцията на държавата-членка, в която безработното лице търси работа, обезщетенията могат да се предоставят от последно споменатата институция от името на първата институция, в съответствие с разпоредбите на законодателството на компетентната държава. Обезщетения за безработица по член 69, параграф 1 не се отпускат за периода, през който се получават парични обезщетения.

2. Напълно безработно лице, което преди това е било наето на работа, и за което важат разпоредбите на член 71, параграф 1, буква „а”, подточка (ii) или разпоредбите на първото изречение на член 71, параграф 1, буква „б”, подточка (ii), получава парични обезщетения и обезщетения в натура в съответствие с разпоредбите на законодателството на държавата-членка, на чиято територия пребивава като лице, което е било подчинено на това законодателство по време на последната си заетост, като при необходимост се вземат под внимание разпоредбите на член 18; разноските за такива обезщетения се поемат от институцията на страната по пребиваване.

3. Когато безработно лице отговаря на условията, предвидени от законодателството на държавата-членка, която отговаря за разноските за обезщетения за безработица, за придобиване на право на обезщетения за болест и майчинство, като при необходимост се вземат под внимание разпоредбите на член 18, членовете на неговото семейство получават такива

обезщетения, независимо от държавата-членка, на чиято територия пребивават временно или постоянно. Такива обезщетения се предоставят:

(i) по отношение на обезщетенията в натура, от институцията по мястото на временно и пребиваване, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство, от името на компетентната институция на държавата-членка, която отговаря за разноските за обезщетения за безработица;

(ii) по отношение на паричните обезщетения, от компетентната институция на държавата-членка, която отговаря за разноските за обезщетения за безработица, в съответствие с прилаганото от нея законодателство.

4. Без да се нарушава никоя от разпоредбите на законодателството на държава-членка, която допуска удължаване на периода, през който могат да се отпускат обезщетения за болест, при форсмажорни обстоятелства компетентната институция може да удължава предвидения в параграф 1 срок в рамките на определения от прилаганото от нея законодателство срок.

Член 25a (12)

Дължими вноски от напълно безработни лица

Институцията, която отговаря за отпускането на парични обезщетения и обезщетения в натура на посочените в член 25, параграф 2 безработни лица, и която принадлежи на държава-членка, чието законодателство предвижда приспадане на платими от безработни лица вноски за покриване на обезщетения за болест и майчинство, има право да извършва такова приспадане в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство.

Раздел 4

Лица, претендиращи за пенсия и членове на техните семейства

Член 26

Право на обезщетения в натура при прекратяване на правото на обезщетения от последната компетентна институция

1. Наето или самостоятелно заето лице, членовете на неговото семейство или наследниците му, които по време на проучването на искане за пенсия, престанат да имат право на обезщетения в натура съгласно законодателството на последната компетентна държава-членка, независимо от това получават такива обезщетения при следните условия: обезщетения в натура се предоставят в съответствие с разпоредбите на законодателството на държавата-членка, на чиято територия пребивава съответното лице или лица при условие, че същите имат право на такива обезщетения съгласно това законодателство или биха имало право на такива обезщетения съгласно законодателството на друга държава-членка, ако са пребивавали постоянно на територията на тази държава, като при необходимост се вземат под внимание разпоредбите на член 18.

2. Лице, претендиращо за пенсия, което има право на обезщетения в натура съгласно законодателството на държава-членка, което задължава съответното лице лично да плаща осигурителни вноски за болест през периода на проучване на искането му за пенсия, престава да има право на обезщетения в натура в края на втория месец, за който не са внесени дължимите вноски.

3. Обезщетенията в натура, които се предоставят в съответствие с разпоредбите на параграф 1, са за сметка на институцията, която е събирала вноските съгласно разпоредбите на параграф 2; когато съгласно разпоредбите на параграф 2 не се дължат вноски, след отпускане на пенсията съобразно разпоредбите на член 28, институцията, която отговаря за разходите за обезщетенията в натура, възстановява сумата на предоставените обезщетения на институцията по мястото на пребиваване.

Раздел 5

Пенсионери и членове на техните семейства

Член 27

Платими пенсии съгласно законодателството на няколко държави, когато е налице право на обезщетения в страната на пребиваване

Пенсионер, който има право да получава пенсии съгласно законодателството на две или повече държави-членки, едното от които е законодателството на държавата-членка, на чиято територия пенсионерът пребивава, и който има право на обезщетения съгласно законодателството на последно посочената държава-членка, като при необходимост се вземат под внимание разпоредбите на член 18 и Приложение VI, получава, заедно с членовете на семейството си, такива обезщетения от и за сметка на институцията по мястото на пребиваване като пенсионер, чиято пенсия е платима единствено съгласно законодателството на последно посочената държава-членка.

Член 28

Платими пенсии съгласно законодателството на една или повече държави в случаи, когато не е налице право на обезщетения в страната на пребиваване

1. Пенсионер, който има право на пенсия съгласно законодателството на една държава-членка или на пенсии съгласно законодателството на две или повече държави-членки, и който няма право на обезщетения съгласно законодателството на държавата-членка, на чиято територия пребивава,

въпреки всичко получава такива обезщетения за себе си и за членовете на своето семейство, доколкото би имал право на това, като при необходимост се вземат под внимание разпоредбите на член 18 и Приложение VI, съгласно законодателството на държавата-членка или поне на една от държавите-членки, които са компетентни по отношение на пенсиите, ако той постоянно е пребивавал на територията на тази държава. Обезщетенията се предоставят при следните условия:

а) обезщетения в натура се предоставят от името на посочената в параграф 2 институция от институцията по мястото на пребиваване все едно, че съответното лице е пенсионер съгласно законодателството на държавата, на чиято територия пребивава и има право на такива обезщетения;

б) по целесъобразност, паричните обезщетения се предоставят от определената в съответствие с правилата на параграф 2 компетентна институция, съобразно прилаганото от нея законодателство. Въпреки това, по споразумение между компетентната институция и институцията по мястото на пребиваване, такива обезщетения могат да се предоставят от последно посочената институция от името на първата, в съответствие със законодателството на компетентната държава.

2. В уредените в параграф 1 случаи, разходите за обезщетения в натура са за сметка на институцията, която се определя съгласно следните правила:

а) когато пенсионерът има право на посочените обезщетения съгласно законодателството на една единствена държава-членка, разходите са за сметка на компетентната институция на тази държава;

б) когато пенсионерът има право на посочените обезщетения съгласно законодателството на две или повече държави-членки, разходите за тези обезщетения са за сметка на компетентната институция на държавата-членка, на чието законодателство пенсионерът е бил най-дълго време подчинен; ако в резултат на прилагането на това правило се окаже, че няколко институции отговарят за разходите за обезщетенията, разходите са за сметка на институцията, която прилага законодателството, на което пенсионерът последно е бил подчинен.

Член 28а

Платими пенсии съгласно законодателството на една или повече държави-членки, различни от страната на пребиваване, когато е налице право на обезщетения в последната страна

Когато пенсионерът, който има право на пенсия съгласно законодателството на една държава-членка или на пенсии съгласно законодателствата на две или повече държави-членки, пребивава постоянно на територията на държава-членка, съгласно чието законодателство правото за

получаване на обезщетения в натура не подлежи на условия за осигуряване или заетост и не се дължи пенсия, разходите за предоставените на пенсионера и на членовете на неговото семейство обезщетения в натура са за сметка на институцията на една от компетентните по отношение на пенсиите държави-членки, която се определя съгласно правилата, предвидени в член 28, параграф 2, дотолкова, доколкото пенсионерът и членовете на неговото семейство биха имали право на такива обезщетения съгласно прилаганото от посочената институция законодателство, ако са пребивавали постоянно на територията на държавата-членка, в която се намира институцията.

Член 29

Пребиваване на членовете на семейството в държава, различна от тази, в която пенсионерът пребивава постоянно – Смяна на постоянното пребиваване в държавата, в която пенсионерът пребивава постоянно

1. Членовете на семейството на пенсионер, който има право на пенсия съгласно законодателството на една държава-членка или на пенсии съгласно законодателството на две или повече държави-членки, които пребивават на територията на държава-членка, различна от тази, в която пребивава пенсионерът, и когато последният има право на обезщетения съгласно законодателството на една държава-членка, получават обезщетения все едно, че пенсионерът пребивава на територията на тяхното пребиваване. Обезщетение се получава при следните условия:

а) обезщетенията в натура се предоставят от институцията по мястото на пребиваване на членовете на семейството в съответствие с разпоредбите на прилаганото от тази институция законодателство, а разходите за това са за сметка на институцията по мястото на пребиваване на пенсионера;

б) по целесъобразност, паричните обезщетения се предоставят от определената в съответствие с разпоредбите на член 27 или член 28, параграф 2 компетентна институция, съобразно прилаганото от нея законодателство. Въпреки това, по споразумение между компетентната институция и институцията по мястото на пребиваване на членовете на семейството, такива обезщетения могат да се предоставят от последно посочената институция от името на първата, в съответствие със законодателството на компетентната държава.

2. Посочените в параграф 1 членове на семейството, които сменят постоянното си пребиваване на територията на държавата-членка, в която пребивава пенсионерът, получават:

а) обезщетения в натура съгласно разпоредбите на законодателството на тази държава, дори и ако преди да сменят постоянното си пребиваване вече са получавали обезщетения за същия случай на болест или майчинство;

б) по целесъобразност, парични обезщетения, които се предоставят от определената в съответствие с разпоредбите на член 27 или член 28, параграф 2 компетентна институция, съобразно прилаганото от нея законодателство. Въпреки това, по споразумение между компетентната институция и институцията по мястото на пребиваване на пенсионера, такива обезщетения

могат да се предоставят от последно посочената институция от името на първата, в съответствие със законодателството на компетентната държава.

Член 30

Значителни обезщетения в натура

Разпоредбите на член 24 се прилагат по аналогия за пенсионери.

Член 31

Престой на пенсионер и/или на членове на неговото семейство в държава, различна от държавата на пребиваване

Пенсионер, който има право на пенсия или пенсии съгласно законодателството на една държава-членка, или на пенсии съгласно законодателството на две или повече държави-членки, и който има право на обезщетения съгласно законодателството на една от тези държави, заедно с членовете на семейството му, които пребивават на територията на държава-членка, различна от държавата, в която пребивават, получава:

а) обезщетения в натура, които се предоставят от институцията по мястото на престой, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство, а разходите за това са за сметка на институцията по мястото на пребиваване на пенсионера;

б) по целесъобразност, парични обезщетения, които се предоставят от определената в съответствие с разпоредбите на член 27 или член 28, параграф 2 компетентна институция, съобразно прилаганото от нея законодателство. Въпреки това, по споразумение между компетентната институция и институцията по мястото на престой, такива обезщетения могат да се предоставят от последно посочената институция от името на първата, в съответствие с разпоредбите на законодателството на компетентната държава.

Член 32 (15)

* * * * *

Член 33 (7)

Вноски, дължими от пенсионери

1. Институцията на държава-членка, която отговаря за изплащането на пенсия, и която прилага законодателство, предвиждащо приспадане от пенсиите на вноски за болест и майчинство, има право да извършва такова приспадане, което се изчислява съобразно съответното законодателство, от платимата от въпросната институция пенсия, доколкото разходите за обезщетенията по членове 27, 28, 28а, 29, 31 и 32 са за сметка на институция на споменатата държава-членка.

2. Когато, в посочените в член 28 а случаи, съгласно законодателството на държава-членка, на чиято територия пребивава даден пенсионер, придобиването на право на обезщетения за болест и майчинство зависят от плащането на вноски или от извършването на подобни плащания, тези вноски не се дължат по силата на постоянното пребиваване на въпросния пенсионер.

Член 34

Общи разпоредби

1. С оглед прилагането на разпоредбите на членове 28, 28а, 29 и 31, пенсионер, който получава две или повече пенсии, дължими съгласно законодателството на една единствена държава-членка, по смисъла на тези разпоредби се счита за пенсионер, който има право да получава пенсия съгласно законодателството на една държава-членка.

2. Разпоредбите на членове 27 до 33 не се прилагат за пенсионер или за членове на неговото семейство, които имат право на обезщетения съгласно законодателството на държава-членка вследствие на упражняването на професионална или търговска дейност. В такъв случай, с оглед прилагане на разпоредбите на настоящата глава, съответното лице се счита за наето или самостоятелно заето лице, или за член на семейството на наето или самостоятелно заето лице.

Раздел 6

Разни разпоредби

Член 35

Приложима схема при наличие на няколко схеми в страната на постоянно или престой – Предишно заболяване – Максимален период, през който се отпускат обезщетения

1. Съобразно разпоредбите на параграф 2, когато законодателството на страната на временно или пребиваване съдържа няколко осигурителни схеми за болест или майчинство, приложимите разпоредби съгласно членове 19, 21, параграф 1, членове 22, 25, 26, 28, параграф 1, член 29, параграф 1 или член 31 са разпоредбите на схемата, която се отнася за работниците в стоманодобивната промишленост. Въпреки това, когато посоченото законодателство включва специална схема за работниците в мини и подобни предприятия, разпоредбите на тази схема се прилагат за тази категория работници и за членовете на техните семейства при условие, че институцията по мястото на временно или пребиваване е компетентна да прилага такава схема.

2. Когато законодателството на страната на временно или пребиваване включва една или повече специални схеми, които обхващат всички или повечето професионални категории самостоятелно заети лица, по които отпусканите обезщетения в натура са по-неблагоприятни от обезщетенията, които се отпускат за наети лица, приложимите разпоредби за съответното лице и за членовете на неговото семейство съгласно член 19, параграф 1, буква „а” и параграф 2, член 22, параграф 1, подточка (i) и параграф 3, член 28, параграф 1, буква „а” и член 31, буква „а” са разпоредбите на схемата или схемите, определени от посочения в член 98 регламент за прилагане:

а) когато в компетентната държава съответното лице е осигурено съгласно специална схема за самостоятелно заети лица, по която се отпускат и

по-неблагоприятни обезщетения в натура от обезщетенията, които се отпускат на наети лица,
или

б) когато лице, което получава една или повече пенсии, съгласно законодателството на компетентната държава-членка или държави-членки има право само на обезщетения в натура, които са предвидени от специална схема за самостоятелно заети лица, по която се отпускат и по-неблагоприятни обезщетения в натура от обезщетенията, които се отпускат на наети лица.

3. Когато съгласно законодателството на държава-членка отпускането на обезщетения зависи от произхода на болестта, това условие не важи нито за наети или самостоятелно заети лица, нито за членовете на техните семейства, за които се прилага настоящият регламент, независимо от държавата-членка, на чиято територия пребивават.

4. Когато законодателството на държава-членка определя максимален период, през който могат да се отпускат обезщетения, институцията, която прилага това законодателство може, по целесъобразност, да взема предвид периода, през който вече са били предоставяни обезщетения от институцията на друга държава-членка за същия случай на болест или майчинство.

Раздел 7

Възстановяване на разходи между институциите

Член 36 (15)

1. Обезщетенията в натура, които се предоставят в съответствие с разпоредбите на настоящата глава от институцията на една държава-членка от името на институцията на друга държава-членка се възстановяват в пълен размер.

2. Възстановяването на разходи по параграф 1 се определя и извършва по предвидения за това ред в посочения в член 98 регламент за прилагане, или при представяне на доказателство за действително извършените разходи, или на основата на еднократни плащания.

В последния случай размерът на еднократните плащания трябва да гарантира максимална близост на възстановената сума до действително извършените разходи.

3. Две или повече държави-членки, или компетентните органи на тези държави могат да предвидят други методи за възстановяване на разходи или да направят отказ от възстановяването на разходи между институциите под тяхна юрисдикция.

ГЛАВА 2 (11)

ИНВАЛИДНОСТ

Раздел 1

Наети или самостоятелно заети лица, които са подчинени само на законодателства, съгласно които размерът на обезщетенията за инвалидност не зависи от продължителността на осигурителните периоди

**Член 37 (11)
Общи разпоредби**

1. Наето или самостоятелно заето лице, което последователно или алтернативно е било подчинено на законодателството на две или повече държави-членки, и което има завършени осигурителни периоди изключително съгласно законодателство, според което размерът на обезщетенията за инвалидност не зависи от продължителността на осигурителните периоди, получава обезщетения в съответствие с разпоредбите на член 39. Разпоредбите на настоящия член не засягат пенсионните увеличения или добавките за деца, които се отпускат в съответствие с разпоредбите на Глава 8.

2. В Част А на Приложение VI са изброени действащите на територията на всяка от заинтересованите държави-членки законодателства от споменатия в параграф 1 вид.

Член 38 (11)

Зачитане на осигурителни периоди или периоди на пребиваване, завършени съгласно законодателството, на което наето или самостоятелно заето лице е било подчинено с оглед придобиване, запазване или възстановяване на правото на обезщетения

1. Когато съгласно законодателството на държава-членка придобиването, запазването или възстановяването на правото на обезщетения по схема, която не е специална по смисъла на параграфи 2 или 3, зависи от завършването на осигурителни периоди или периоди на пребиваване, компетентната институция на тази държава-членка при необходимост взема под внимание завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване съгласно законодателството на която и да е друга държава-членка, независимо дали по обща или специална схема, или като наето или самостоятелно заето лице. За целта тя отчита тези периоди като завършени съгласно собственото ѝ законодателство.

2. Когато съгласно законодателството на държава-членка отпускането на определени обезщетения зависи от осигурителните периоди, които са завършени само при упражняването на професия, която подлежи на специална схема за наети лица или, по целесъобразност, при реализиране на специфична трудова заетост, завършените осигурителни периоди съгласно законодателството на други държави-членки се вземат предвид за отпускането на тези обезщетения само, ако са завършени съгласно съответстваща схема или, ако не е изпълнено това условие, при упражняване на същата професия или, по целесъобразност, при реализиране на същата трудова заетост.

Ако, след като са взети предвид така завършените периоди, съответното лице не отговаря на условията за получаване на тези обезщетения, тези периоди се вземат предвид за отпускане на обезщетенията по общата схема

или, ако не е изпълнено това условие, по приложимата схема за работници или служители, в зависимост от случая, при условие, че съответното лице се е числяло към една или друга такава схема.

3. Когато съгласно законодателството на държава-членка отпускането на определени обезщетения зависи от завършения осигурителен период само при упражняването на професия, която подлежи на специална схема за самостоятелно заети лица, завършеният осигурителен период съгласно законодателството на други държави-членки се взема предвид за отпускането на тези обезщетения само, ако е завършен съгласно съответстваща схема или, ако не е изпълнено това условие, при упражняване на същата професия. Посочените в настоящия параграф специални схеми за самостоятелно заети лица са изброени в Част Б на Приложение IV за всяка от съответните държави-членки.

Ако, след като са взети предвид така завършените периоди, съответното лице не отговаря на условията за получаване на тези обезщетения, тези периоди се вземат предвид за отпускане на обезщетенията по общата схема или, ако не е изпълнено това условие, по приложимата схема за работници или служители, в зависимост от случая, при условие, че съответното лице се е числяло към една или друга такава схема.

Член 39 (11) (14)

Отпускане на обезщетения

1. Институцията на държава-членка, чието законодателство е било приложимо в момента на настъпване на неработоспособност, последвана от инвалидност, определя, съобразно разпоредбите на това законодателство, дали съответното лице отговаря на условията за придобиване на право на обезщетения, като по целесъобразност се вземат под внимание разпоредбите на член 38.

2. Лице, което отговаря на условията по параграф 1, получава обезщетенията само от споменатата институция, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство.

3. Лице, което няма право на обезщетенията по параграф 1, получава обезщетенията, на които продължава да има право съгласно законодателството на друга държава-членка, като по целесъобразност се вземат под внимание разпоредбите на член 38.

4. Ако посоченото в параграфи 2 или 3 законодателство предвижда, че размерът на обезщетенията се определя, като се отчита съществуването на други членове на семейството, освен деца, компетентната институция взема под внимание тези членове на семейството на заинтересованото лице, които пребивават на територията на друга държава-членка като лица, които пребивават на територията на компетентната държава.

5. Ако посоченото в параграфи 2 или 3 законодателство предвижда разпоредби за намаляване, спиране или прекратяване на обезщетения в случай на натрупване на други доходи или друг вид обезщетения по смисъла на член

461, параграф 2, се прилагат разпоредбите на член 46а, параграф 3 и член 46в, параграф 5, с необходимите изменения.

6. Напълно безработен работник или служител, за когото важат разпоредбите на член 71, параграф 1, буква „а”, подточка (ii) или разпоредбите на първото изречение на член 71, параграф 1, буква „б”, подточка (ii), получава обезщетенията за инвалидност, които се предоставят от компетентната институция на държавата-членка, на чиято територия лицето пребивава, в съответствие с прилаганото от нея законодателство, все едно, че въпросното лице е било подчинен на това законодателство през последния си период на заетост, като по целесъобразност се вземат под внимание разпоредбите на член 38 и/или член 25, параграф 2. За изплащането на тези обезщетения отговаря институцията на страната на пребиваване.

Когато тази институция прилага законодателство, което предвижда приспадане на дължими от безработни лица вноски за покриване на обезщетения за инвалидност, тя има право да извършва такова приспадане в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство.

Ако прилаганото от въпросната институция законодателство предвижда изчисляването на обезщетенията да се извършва въз основа на надници или заплати, институцията взема под внимание получаваните надници или заплати в последната страна на трудова заетост и в страната на пребиваване, съобразно прилаганото от нея законодателство. Когато не е получавана надница или заплата в страната на пребиваване, при необходимост и в съответствие с правилата, определени от законодателството, което прилага компетентната институция, тя се позовава на получените заплати в последната страна на трудова заетост.

Раздел 2

Наети или самостоятелно заети лица, които са подчинени само на законодателства, съгласно които размерът на обезщетението за инвалидност зависи от продължителността на осигурителните периоди или на периодите на пребиваване, или които са подчинени на законодателства от този тип и от типа, посочен в Раздел 1

Член 40 (11)

Общи разпоредби

1. Наето или самостоятелно заето лице, което последователно или алтернативно е било подчинено на законодателството на две или повече държави-членки, поне едно от които е от типа, посочен в член 37, параграф 1, получава обезщетения съгласно разпоредбите на Глава 3, които се прилагат с необходимите изменения и при съобразяване с разпоредбите на параграф 4.

2. Въпреки това, наето или самостоятелно заето лице, което страда от неработоспособност, водеща до инвалидност, и което същевременно е подчинено на законодателство, изброено в Част А на Приложение IV, получава обезщетения в съответствие с разпоредбите на член 37, параграф 1 при следните условия:

- да отговаря на условията, предвидени от това законодателство или други законодателства от същия тип, като по целесъобразност се вземат под внимание разпоредбите на член 38, но да няма право да се позовава на завършени осигурителни периоди съгласно законодателства, които не са изброени в Част А на Приложение IV, и

- да не отговаря на необходимите условия за придобиване на правото на обезщетения за инвалидност съгласно законодателство, което не е изброено в Част А на Приложение IV, и

- да не предявява иски за обезщетения за старост, като се отчитат разпоредбите на второто изречение на член 44, параграф 2.

3. а) С оглед определяне на правото на обезщетения съгласно изброено в Част А на Приложение IV законодателството на държава-членка, според което отпускането на обезщетения за инвалидност зависи от това, дали съответното лице е получавало парични обезщетения за болест или е било неработоспособно през определен период от време, когато наето или самостоятелно заето лице, което е било подчинено на това законодателство, страда от неработоспособност, водеща до инвалидност, и същевременно е подчинено на законодателството на друга държава-членка, се взема под внимание следното, без да се нарушават разпоредбите на член 37, параграф 1:

(i) всеки период, през който по отношение на тази неработоспособност, съгласно законодателството на втората държава-членка, лицето е получавало парични обезщетения за болест или вместо това е продължавало да получава надница или заплата;

(ii) всеки период, през който по отношение на инвалидността, последвала тази неработоспособност, лицето е получавало обезщетения за инвалидност по смисъла на настоящата Глава 2 или следващата Глава 3 от регламента, отпуснати съгласно законодателството на втората държава-членка,

като период, през който на лицето са изплащани парични обезщетения за болест съгласно законодателството на първата държава-членка или като период, през който лицето е било неработоспособно по смисъла на това законодателство.

б) Правото на обезщетения за инвалидност съгласно законодателството на първата държава-членка се придобива или след изтичане на изисквания се съгласно това законодателство предварителен период на компенсация за болест, или след изтичане на изисквания се съгласно същото законодателство предварителен период на неработоспособност, но не преди:

(i) датата на придобиване на правото на обезщетения за инвалидност по алинея "а", подточка (ii) съгласно законодателството на втората държава-членка,

или

(ii) деня след последния ден, на който съответното лице има право на парични обезщетения за болест съгласно законодателството на втората държава-членка.

4. Решение на институция на държава-членка относно степента на инвалидност на лице, което претендира за обезщетение, е задължително за институцията на всяка друга заинтересована държава-членка при условие, че в

Приложение V е признато съответствие между законодателствата на тези държави относно условията за степента на инвалидност.

Раздел 3 **Влошаване на инвалидността**

Член 41 (11)

1. При влошаване на инвалидност, за която наето или самостоятелно заето лице получава обезщетения съгласно законодателството на една единствена държава-членка, се прилагат следните разпоредби:

а) ако откакто получава обезщетения съответното лице не е било подчинено на законодателството на друга държава-членка, компетентната институция на първата държава-членка отпуска обезщетенията, като отчита влошаването на инвалидността, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство;

б) ако откакто получава обезщетения съответното лице е било подчинено на законодателството на една или повече други държави-членки, обезщетенията му се отпускат, като се отчита влошаването на инвалидността, в съответствие с разпоредбите на член 37, параграф 1 или член 40, параграфи 1 или 2, в зависимост от случая;

в) ако общата сума на дължимото съгласно алинея б) обезщетение или обезщетения е по-малка от размера на обезщетението, което съответното лице е получавало за сметка на преди това отговорната за изплащане на обезщетението институция, тази институция изплаща на лицето добавка, равна на разликата между двете суми;

г) ако в посочения в буква „б” случай институцията, която отговаря за първоначалната неработоспособност, е нидерландска институция, и ако:

(i) болестта, която е станала причина за влошаването на инвалидност, е същата, която е довела до отпускането на обезщетения съгласно нидерландското законодателство,

(ii) тази болест е професионална болест по смисъла на законодателството на държавата-членка, на което е подчинено съответното лице е било последно, и му дава право на изплащане на добавката по член 60, параграф 1, буква „б”, и

(iii) законодателството или законодателствата, на което е било подчинено съответното лице, откакто получава обезщетения, е или са изброени в Част А на Приложение IV,

нидерландската институция продължава да предоставя първоначалното обезщетение след настъпване на влошаването на инвалидността, а дължимото обезщетение съгласно законодателството на последната държава-членка, на което е било подчинено съответното лице, се намалява със сумата на холандското обезщетение;

д) ако в посочения в буква „б” случай съответното лице няма право на обезщетения за сметка на институция на друга държава-членка, обезщетенията се отпускат от компетентната институция на първата държава в

съответствие с разпоредбите на законодателството на тази държава, като се отчита влошаването на инвалидност и, по целесъобразност, разпоредбите на член 38.

2. При влошаване на инвалидност, за която наето или самостоятелно заето лице получава обезщетения съгласно законодателството на две или повече държави-членки, обезщетенията се отпускат на лицето, като се отчита влошаването на инвалидността в съответствие с разпоредбите на член 40, параграф 1.

Раздел 4

Възобновяване на предоставянето на обезщетения след спиране или прекратяване – Преобразуване на обезщетения за инвалидност в обезщетения за старост – Преизчисляване на отпускани обезщетения съгласно член 39

Член 42 (11)

Определяне на институцията, която отговаря за предоставянето на обезщетения при възобновяване на предоставянето на обезщетения за инвалидност

1. При възобновяване на предоставянето на обезщетения след спиране, без да се нарушават разпоредбите на член 43, за това предоставяне са отговорни институцията или институциите, които са отговаряли за предоставяне на обезщетенията в момента на тяхното спиране.

2. Ако след прекратяване на обезщетения, състоянието на съответното лице дава основание за отпускането на допълнителни обезщетения, те се отпускат в съответствие с разпоредбите на член 37, параграф 1 или член 40, параграфи 1 и 2, в зависимост от случая.

Член 43 (11)

Преобразуване на обезщетения за инвалидност в обезщетения за старост – Преизчисляване на отпускани обезщетения съгласно член 39

1. По целесъобразност, обезщетенията за инвалидност се преобразуват в обезщетения за старост при условията, предвидени от законодателството или законодателствата, съгласно които са отпуснати, и в съответствие с разпоредбите на Глава 3.

2. Когато лице, което получава обезщетения за инвалидност може да предяви претенция за обезщетения за старост съгласно законодателството на една или повече държави-членки, в съответствие с разпоредбите на член 49, всяка институция, която отговаря за предоставянето на обезщетения за инвалидност съгласно законодателството на дадена държава-членка, продължава да предоставя на съответното лице обезщетенията за инвалидност, на които лицето има право съгласно прилаганото от институцията законодателство, докато разпоредбите на параграф 1 станат приложими по отношение на тази институция, или докато съответното лице отговаря на условията за такива обезщетения.

3. Когато отпускани съобразно разпоредбите на член 39 обезщетения за инвалидност съгласно законодателството на държава-членка се преобразуват в обезщетения за старост, и когато съответното лице все още не отговаря на изискваните от едно или повече национални законодателства условия за получаване на тези обезщетения, считано от датата на преобразуването, съответното лице получава от тази или тези държави-членки обезщетенията за инвалидност, които се отпускат в съответствие с разпоредбите на Глава 3 все едно, че тези разпоредби са били приложими към момента на настъпване на неговата неработоспособност, водеща до инвалидност, докато заинтересованото лице удовлетвори определените от съответното национално законодателство условия за отпускане на обезщетение за старост или, когато не е предвидено такова преобразуване, докато има право на обезщетения за инвалидност съгласно съответното законодателство или законодателства.

4. Обезщетенията за инвалидност, които се предоставят съгласно разпоредбите на член 39, се преизчисляват съобразно разпоредбите на Глава 3 веднага, щом правоимащото лице отговаря на условията за получаване на обезщетения за инвалидност, предвидени от законодателство, което не е изброено в Част А на Приложение IV, или веднага, щом лицето започне да получава обезщетения за старост съгласно законодателството на друга държава-членка.

ГЛАВА 3 (11)

СТАРОСТ И СМЪРТ (ПЕНСИИ)

Член 44 (11)

Общи разпоредби за отпускането на обезщетения, когато наето или самостоятелно заето лице е било подчинено на законодателството на две или повече държави-членки

1. Правото на обезщетения на наето или самостоятелно заето лице, което е било подчинено на законодателството на две или повече държави-членки, или на неговите наследници, се определя съобразно разпоредбите на настоящата глава.

2. Ако в член 49 не е предвидено друго, разглеждането на подаден от заинтересованото лице иск за отпускане на обезщетение се отнася за всички законодателства, на които е било подчинено наетото или самостоятелно заетото лице. Изключение от това правило се допуска, ако заинтересованото лице изрично поиска отлагане на отпускането на обезщетенията за старост, на които то би имало право съгласно законодателството на една или повече държави-членки.

3. Разпоредбите на настоящата глава не се отнасят за пенсионните увеличения или пенсионните добавки за деца, или за пенсиите за сираци, които се отпускат в съответствие с разпоредбите на Глава 8.

Член 45 (11) (14)

Зачитане на завършени осигурителни периоди или периоди на пребиваване съгласно законодателствата, на което е било подчинено наето или самостоятелно заето лице с оглед придобиване, запазване или възстановяване на правото на обезщетения

1. Когато съгласно законодателството на държава-членка придобиването, запазването или възстановяването на правото на обезщетения по схема, която не е специална по смисъла на параграфи 2 или 3, зависи от завършването на осигурителни периоди или периоди на пребиваване, компетентната институция на тази държава-членка при необходимост взема под внимание завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване съгласно законодателството на всяка друга държава-членка, независимо дали по обща или специална схема, или като наето или самостоятелно заето лице. За целта тя отчита тези периоди като завършени съгласно собственото ѝ законодателство.

2. Когато съгласно законодателството на държава-членка отпускането на определени обезщетения зависи от осигурителните периоди, които са завършени само при упражняването на професия, която подлежи на специална схема за наети лица или, по целесъобразност, при реализиране на специфична трудова заетост, завършените осигурителни периоди съгласно законодателството на други държави-членки се вземат предвид за отпускането на тези обезщетения само, ако са завършени съгласно съответстваща схема или, ако не е изпълнено това условие, при упражняване на същата професия или, по целесъобразност, при упражняване на същата трудова заетост. Ако, след като са взети предвид така завършените периоди, съответното лице не отговаря на условията за получаване на тези обезщетения, тези периоди се вземат предвид за отпускане на обезщетенията по общата схема или, ако не е изпълнено това условие, по приложимата схема за работници или служители, в зависимост от случая, при условие, че съответното лице се е числяло към една или друга такава схема.

3. Когато съгласно законодателството на държава-членка отпускането на определени обезщетения зависи от завършените осигурителни периоди само при упражняването на професия, която подлежи на специална схема за самостоятелно заети лица, завършените осигурителни периоди съгласно законодателството на други държави-членки се вземат предвид за отпускането на тези обезщетения само, ако са завършени съгласно съответстваща схема или, ако не е изпълнено това условие, при упражняване на същата професия. Посочените в настоящия параграф специални схеми за самостоятелно заети лица са изброени в Част Б на Приложение IV за всяка от съответните държави-членки. Ако, след като са взети предвид така завършените периоди, съответното лице не отговаря на условията за получаване на тези обезщетения, тези периоди се вземат предвид за отпускане на обезщетенията по общата схема или, ако не е изпълнено това условие, по приложимата схема за работници или служители, в зависимост от случая, при условие, че съответното лице се е числяло към една или друга такава схема.

4. За придобиването, запазването или възстановяването на правото на обезщетения, завършените осигурителни периоди по специална схема на държава-членка се вземат предвид по общата схема или, ако не е изпълнено това условие, по приложимата схема на друга държава-членка за работници или служители, в зависимост от случая, при условие, че съответното лице се е числяло към една или друга такава схема, дори и ако в последната държава тези периоди вече са били взети предвид по схема, посочена в параграф 2 или в първото изречение на параграф 3.

5. Когато съгласно законодателството на държава-членка придобиването, запазването или възстановяването на правото на обезщетения зависи от това съответното лице да е осигурено в момента на материализиране на риска, това условие се счита за изпълнено в случай на осигуряване съгласно законодателството на друга държава-членка, по предвидения в Приложение VI ред за всяка от заинтересованите държави-членки.

6. Периодът на пълна трудова заетост на работник, за когото важат разпоредбите на член 81, параграф 1, буква „а”, подточка (ii) или буква „б”, подточка (ii), първо изречение, се взема предвид от компетентната институция на държавата-членка, на чиято територия пребивава работникът, в съответствие с прилаганото от тази институция законодателство все едно, че това законодателство е било приложимо за него по време на последната му трудова заетост.

Когато тази институция прилага законодателство, което предвижда приспадане на дължими от безработни лица вноски за покриване на пенсии за старост и смърт, тя има право да извършва такова приспадане в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство.

Ако периодът, в който заинтересованото лице е било безработно в страната на пребиваване, може да се вземе предвид само при завършени осигурителни периоди в тази страна, това условие се счита за изпълнено, ако осигурителните периоди са завършени в друга държава-членка.

Член 46 (11)

Отпускане на обезщетения

1. Когато изискващите се съгласно законодателството на дадена държава-членка условия за придобиване на право на обезщетения са изпълнени, без необходимост от прилагане на разпоредбите на член 45 или член 40, параграф 3, се прилагат следните правила:

а) компетентната институция изчислява размера на дължимото обезщетение:

(i) от една страна, само съгласно разпоредбите на прилаганото от нея законодателство;

(ii) от друга страна, съгласно разпоредбите на параграф 2;

б) въпреки това, компетентната институция може да премахне условието изчислението да се извършва в съответствие с разпоредбите на буква „а”, подточка (ii), ако резултатът от това изчисление, отделно от разликите, произтичащи от използването на закръглени числа, е равен или по-малък от

получения резултат от изчислението, извършено в съответствие с разпоредбите на буква „а”, подточка (i), доколкото тази институция не прилага законодателство, съдържащо правила срещу посоченото в членове 46б и 46в натрупване или, ако гореспоменатата институция прилага законодателство, съдържащо правила срещу натрупване в посочения в член 46в случай, при условие, че за придобиването на право на пълно обезщетение въпросното законодателство предвижда да се вземат предвид обезщетения от различен вид само въз основа на връзката на завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване единствено съгласно това законодателство с изискващите се съгласно същото законодателство осигурителни периоди или периоди на пребиваване.

В Част В на Приложение IV са изброени случаите за всяка заинтересована държава-членка, в които двете изчисления биха довели до подобен резултат.

2. Когато изискващите се съгласно законодателството на дадена държава-членка условия за придобиване на право на обезщетения се удовлетворяват само след прилагане на разпоредбите на член 45 и/или член 40, параграф 3, се прилагат следните правила:

а) компетентната институция изчислява теоретичния размер на обезщетението, за което съответното лице би могло да претендира при условие, че всички осигурителни периоди и/или периоди на пребиваване, които са завършени съгласно законодателството на държавите-членки, чийто подчинен е било наетото или самостоятелно заетото лице, са завършени във въпросната държава съгласно прилаганото от нея законодателство в деня на отпускане на обезщетението. Ако съгласно това законодателство размерът на обезщетението не зависи от продължителността на завършените периоди, сумата се приема за посочения в настоящия параграф теоретичен размер;

б) компетентната институция впоследствие определя действителния размер на обезщетението въз основа на посочения в предходния параграф теоретичен размер съобразно съотношението между продължителността на завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване преди материализиране на риска съгласно прилаганото от тази институция законодателство спрямо общата продължителност на завършените осигурителни периоди и периоди на пребиваване преди материализиране на риска съгласно законодателствата на всички заинтересовани държави-членки.

3. Заинтересованото лице има право на най-високия размер, изчислен в съответствие с разпоредбите на параграфи 1 и 2 от компетентната институция на всяка държава-членка, без да се накърнява прилагането на разпоредбите за намаляване, спиране или прекратяване, предвидени от законодателството, съгласно което се дължи това обезщетение.

В такъв случай съпоставката, която трябва да се извърши се отнася за сумите, които са определени след прилагане на посочените разпоредби.

4. Когато, в случай на пенсии за инвалидност, старост или наследствени пенсии, общият размер на дължимите обезщетения от компетентните институции на две или повече държави-членки съгласно разпоредбите на многостранна конвенция за социална сигурност, посочена в член 6, буква б),

не превишава общия дължим размер от тези държави-членки съгласно разпоредбите на параграфи 1 до 3, заинтересованото лице се ползва от разпоредбите на настоящата глава.

Член 46а (11)

Общи разпоредби относно приложимото намаляване, спиране или прекратяване на обезщетения за инвалидност, старост или заради загуба на източника на средства за издръжка съгласно законодателствата на държавите-членки

1. По смисъла на настоящата глава, натрупване на обезщетения от един и същи вид означава следното: всички видове натрупване на обезщетения за инвалидност, старост и на наследствени пенсии, изчислени или предоставени въз основа на завършени от едно и също лице осигурителни периоди и/или периоди на пребиваване.

2. По смисъла на настоящата глава, натрупване на обезщетения от различен вид означава всички видове натрупване на обезщетения, за които не може да се счита, че са от един и същи вид по смисъла на параграф 1.

3. За прилагането на предвидени от законодателството на държава-членка разпоредби за намаляване, спиране или прекратяване на обезщетения в случай на натрупване на обезщетение за инвалидност, старост или на наследствени пенсии с обезщетение от същия вид или с обезщетение от различен вид, или с друг доход, се прилагат следните правила:

а) обезщетенията, които са получени съгласно законодателството на друга държава-членка или други доходи, получени в друга държава-членка, се вземат под внимание само, когато законодателството на първата държава-членка предвижда да се вземат предвид обезщетения или доходи, получени в чужбина;

б) взема се предвид размерът на подлежащите на отпускане от друга държава-членка обезщетения преди приспадане на данъци, социално-осигурителни вноски и други индивидуални налози или отчисления;

в) не се взема предвид размерът на получените обезщетения съгласно законодателството на друга държава-членка, които са отпуснати въз основа на доброволно осигуряване или продължено осигуряване по избор на лицето;

г) когато съгласно законодателството на една единствена държава-членка са приложими разпоредби за намаляване, спиране или прекратяване на обезщетения, заради факта, че съответното лице получава платими съгласно законодателството на други държави-членки обезщетения от сходен или различен вид, или друг доход, получаван на територията на други държави-членки, платимото обезщетение съгласно законодателството на първата държава-членка може да се намалява само до размера на платимите обезщетения съгласно законодателството на други държави-членки или до размера на получавания доход на територията на други държави-членки.

Член 46б (11)

Особени разпоредби, които са приложими в случай на натрупване на обезщетения от един и същи вид съгласно законодателството на две или повече държави-членки

1. Предвидените от законодателството на държава-членка разпоредби за намаляване, спиране или прекратяване на обезщетения не се прилагат за обезщетение, изчислено в съответствие с разпоредбите на член 46, параграф 2.

2. Предвидените от законодателството на държава-членка разпоредби за намаляване, спиране или прекратяване на обезщетения се прилагат за обезщетение, изчислено в съответствие с разпоредбите на член 46, параграф 1, буква „а”, подточка (i) само, ако съответното обезщетение е:

а) обезщетение, посочено в Част Г на Приложение IV, чийто размер не зависи от продължителността на завършените осигурителни периоди на пребиваване,
или

б) обезщетение, чийто размер се определя въз основа на кредитен период, който се счита за завършен между датата на материализиране на риска и по-късна дата. В последния случай споменатите разпоредби се прилагат при натрупване на такова обезщетение с:

(i) обезщетение от същия вид, освен когато има сключено споразумение между две или повече държави-членки, предвиждащо, че един и същи кредитен период не може да се взема предвид два или повече пъти;
или

(ii) обезщетение от посочения в буква „а” вид.

Обезщетенията по буква „а” и „б” и споразуменията са посочени в Част Г на Приложение IV.

Член 46в (11)

Особени разпоредби, които са приложими в случай на натрупване на едно или повече обезщетения, посочени в член 46а, параграф 1, с едно или повече обезщетения от различен вид или с друг доход, когато са заинтересовани две или повече държави-членки

1. Ако получаването на обезщетения от различен вид или на друг доход води до намаляване, спиране или прекратяване на две или повече обезщетения, посочени в член 46, параграф 1, буква „а”, подточка (i), сумите, които няма да бъдат изплатени при стриктно прилагане на предвидените от законодателството на заинтересованите държави-членки разпоредби за намаляване, спиране или прекратяване се разделят на броя на обезщетенията, които подлежат на намаляване, спиране или прекратяване.

2. Когато въпросното обезщетение се изчислява в съответствие с разпоредбите на член 46, параграф 2, обезщетението или обезщетенията от различен вид от други държави-членки, или друг доход, и всички други елементи, предвидени от законодателството на държавата-членка за прилагането на разпоредбите за намаляване, спиране или прекратяване, се вземат предвид съразмерно на посочените в член 46, параграф 2, буква „б”

осигурителни периоди и/или периоди на пребиваване и се използват за изчисляване на въпросното обезщетение.

3. Ако получаването на обезщетения от различен вид или на друг доход води до намаляване, спиране или прекратяване на едно или повече обезщетения, посочени в член 46, параграф 1, буква „а”, подточка (i), и на едно или повече обезщетения, посочени в член 46, параграф 2, се прилагат следните правила:

а) в случай на обезщетение или обезщетения, посочени в член 46, параграф 1, буква „а”, подточка (i), сумите, които няма да бъдат изплатени при стриктно прилагане на предвидените от законодателството на заинтересованите държави-членки разпоредби за намаляване, спиране или прекратяване, се разделят на броя на обезщетенията, които подлежат на намаляване, спиране или прекратяване;

б) в случай на обезщетение или обезщетения, изчислени в съответствие с разпоредбите на член 46, параграф 2, намаляването, спирането или прекратяването се извършва в съответствие с разпоредбите на параграф 2.

4. Когато в случая, посочен в параграфи 1 и 3, буква „а”, законодателството на държава-членка предвижда, че за прилагането на разпоредби относно намаляване, спиране или прекратяване, обезщетенията от различен вид и/или друг доход, и всички други елементи се вземат предвид съразмерно на осигурителните периоди, посочени в член 46, параграф 2, буква „б”, предвиденото в споменатите параграфи разделяне не се прилага за тази държава-членка.

5. Всички гореспоменати разпоредби се прилагат с необходимите изменения, когато законодателството на една или повече държави-членки предвижда, че не може да се придобива право на обезщетение, когато съответното лице получава платимо съгласно законодателството на друга държава-членка обезщетение от различен вид или друг доход.

Член 47 (11)

Допълнителни разпоредби за изчисляването на обезщетения

1. За изчисляване на посочените в член 46, параграф 2 теоретични и пропорционални размери се прилагат следните правила:

а) когато общата продължителност на завършените осигурителни периоди и периоди на пребиваване преди материализиране на риска съгласно законодателствата на всички заинтересовани държави-членки е по-голяма от максималния срок, който се изисква от законодателството на една от тези държави за получаването на пълно обезщетение, компетентната институция на тази държава взема под внимание този максимален срок, вместо общата продължителност на завършените периоди; този метод на изчисление не трябва да води до налагането на тази институция на по-големи разходи за обезщетение от предвидения от прилаганото от нея законодателство пълен размер на обезщетението. Тези разпоредби не се прилагат за обезщетения, чийто размер не зависи от продължителността на осигурителния период;

б) процедурата за отчитане на препокриващи се периоди е определена в посочения в член 98 регламент за прилагане;

в) когато съгласно законодателството на държава-членка обезщетенията се изчисляват въз основа на среден размер на доходите, среден размер на вноските, среден размер на увеличението или въз основа на съществуващото съотношение по време на осигурителните периоди между брутните доходи на лицето, което претендира за обезщетение и брутните доходи на всички осигурени лица, освен чираци, тези средни цифри или съотношения се определят само от компетентната институция на тази държава въз основа на завършените осигурителни периоди съгласно законодателството на същата държава, или въз основа на получените от съответното лице брутни доходи само по време на тези осигурителни периоди;

г) когато съгласно законодателството на държава-членка обезщетенията се изчисляват въз основа на размера на доходите, вноските или увеличенията, компетентната институция на държавата определя доходите, вноските и увеличенията, които следва да се вземат предвид по отношение на завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване съгласно законодателството на други държави-членки въз основа на регистрираните средни доходи, вноски или увеличения за завършените осигурителни периоди съгласно прилаганото от нея законодателство;

д) когато съгласно законодателството на държава-членка обезщетенията се изчисляват въз основа на стандартен размер на доходите или фиксирана сума, компетентната институция на тази държава приема размера на стандартните доходи или фиксираната сума, който трябва да вземе предвид по отношение на завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване съгласно законодателствата на други държави-членки, за равен на размера на стандартните доходи или фиксираната сума, или по целесъобразност, на средния размер на стандартните доходи или фиксираната сума, съответстващи на завършените осигурителни периоди съгласно прилаганото от нея законодателство;

е) когато съгласно законодателството на държава-членка обезщетенията за едни периоди се изчисляват въз основа на размера на доходите, а за други периоди въз основа на размера на стандартните доходи или въз основа на фиксирана сума по отношение на завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване съгласно законодателствата на други държави-членки, компетентната институция на тази държава взема предвид размера на доходите или размера на фиксираните суми, определен в съответствие с разпоредбите на букви „г” или „д”, или по целесъобразност, средния размер на тези доходи или фиксирани суми, когато обезщетенията се изчисляват въз основа на размера на стандартните доходи или фиксирана сума за всички завършени периоди съгласно прилаганото от нея законодателство, компетентната институция приема размера на доходите, който трябва да вземе предвид по отношение на завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване съгласно законодателствата на други държави-членки, за равен на размера на националните доходи, съответстващи на стандартните доходи или фиксирани суми;

ж) когато съгласно законодателството на държава-членка обезщетенията се изчисляват въз основа на средния размер на вноските, компетентната институция определя този среден размер само въз основа на завършените осигурителни периоди съгласно законодателството на тази държава.

2. Разпоредбите на законодателството на държава-членка относно преоценката на вземаните под внимание фактори при изчисляването на обезщетения, по целесъобразност се прилагат за факторите, които следва да бъдат взети под внимание от компетентната институция на тази държава, в съответствие с разпоредбите на параграф 1, по отношение на завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване съгласно законодателството на други държави-членки.

3. Ако съгласно законодателството на държава-членка размерът на обезщетенията се определя, като се отчита съществуването на други членове на семейството, освен деца, компетентната институция на тази държава взема под внимание и тези членове на семейството на заинтересованото лице, които пребивават на територията на друга държава-членка като лица, които пребивават на територията на компетентната държава.

4. Ако законодателството, което прилага компетентната институция на държава-членка, изисква за изчисляването на обезщетения да се взема предвид заплата, когато са приложени разпоредбите на член 45, параграф 6, алинеи първа и втора, и ако в тази държава-членка за изплащането на пенсии се вземат предвид само периодите на пълна заетост с обезщетение съобразно разпоредбите на член 71, параграф 1, буква „а”, подточка (ii) или първото изречение на член 71, параграф 1, буква „б”, подточка (ii), компетентната институция на тази държава-членка изплаща пенсията въз основа на използваната от нея като еталон заплата за предоставянето на това обезщетение за безработица, в съответствие с прилаганото от нея законодателство.

Член 48 (11)

Осигурителни периоди или периоди на пребиваване по-малки от една година

1. Независимо от разпоредбите на член 46, параграф 2, институцията на държава-членка не е длъжна да отпуска обезщетения за завършени периоди съгласно прилаганото от нея законодателство, които се вземат предвид при материализиране на риска, ако:

- продължителността на споменатите периоди е по-малка от една година,

и

- като се вземат предвид само тези периоди, не се придобива право на обезщетение съгласно разпоредбите на въпросното законодателство.

2. Компетентната институция на всяка от заинтересованите държави-членки взема под внимание периодите, посочени в параграф 1, с оглед прилагане на разпоредбите на член 46, параграф 2, без алинея „б”.

3. Ако ефектът от прилагането на разпоредбите на параграф 1 би се изразил в облекчаване на задълженията на всички институции на заинтересованите държави-членки, обезщетенията се отпускат изключително съгласно законодателството на последната от тези държави, чиито условия са изпълнени, все едно, че всички завършени и взети под внимание осигурителни периоди и периоди на пребиваване в съответствие с разпоредбите на член 45, параграфи 1 до 4 са завършени съгласно законодателството на тази държава.

Член 49 (11) (15)

Изчисляване на обезщетения, когато заинтересованото лице не отговаря едновременно на условията, предвидени от всички законодателства, съгласно които има завършени осигурителни периоди или периоди на пребиваване, или когато лицето изрично е поискало да се отложи отпускането на обезщетения за старост

1. Ако в определен момент заинтересованото лице не отговаря на условията за предоставяне на обезщетения, предвидени от всички законодателства на държавите-членки, на което е било подчинено лицето, като по целесъобразност се вземат под внимание разпоредбите на член 45 и/или член 40, параграф 3, но отговаря на условията на само едно или няколко от тях, се прилагат следните разпоредби:

а) всяка от компетентните институции, които прилагат законодателство, чиито условия са удовлетворени, изчислява размера на дължимото обезщетение в съответствие с разпоредбите на член 46;

б) въпреки това:

(i) ако заинтересованото лице отговаря на условията на поне две законодателства, без да е необходимо да се вземат предвид завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване съгласно законодателствата, чиито условия не са изпълнени, тези периоди не се вземат предвид с оглед прилагането на член 46, параграф 2, освен ако вземането предвид на споменатите периоди дава възможност за определяне на по-висок размер на обезщетението;

(ii) ако заинтересованото лице отговаря на условията на само едно законодателство, без да е необходимо да се вземат предвид завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване съгласно законодателствата, чиито условия не са изпълнени, в съответствие с разпоредбите на член 46, параграф 1, буква „а”, подточка (i) размерът на дължимото обезщетение се изчислява само в съответствие с разпоредбите на законодателството, чиито условия са изпълнени, като се вземат предвид само периодите, които са завършени съгласно това законодателство, освен ако вземането предвид на завършените периоди съгласно законодателствата, чиито условия не са удовлетворени, дава възможност в съответствие с разпоредбите на член 46, параграф 1, буква „а”, подточка (ii) за определяне на по-висок размер на обезщетението.

Разпоредбите на настоящия параграф се прилагат с необходимите изменения, когато в съответствие с разпоредбите на второто изречение на член

44, параграф 2 заинтересованото лице изрично е поискало да се отложи отпускането на обезщетения за старост.

2. В посочения в параграф 1 случай, отпуснатото обезщетение или обезщетения съгласно едно или повече от въпросните законодателства автоматично се преизчислява в съответствие с разпоредбите на член 46, ако и когато бъдат изпълнени условията, които се изискват от едно или повече от другите законодателства, на което е било подчинено заинтересованото лице, като по целесъобразност се вземат под внимание разпоредбите на член 45, и отново по целесъобразност, разпоредбите на параграф 1. Разпоредбите на настоящия параграф се прилагат с необходимите изменения, когато дадено лице поиска отпускането на отложени до този момент, съобразно разпоредбите на второто изречение на член 44, параграф 2, обезщетения за старост, придобити съгласно законодателството на една или повече държави-членки.

3. Без да се нарушават разпоредбите на член 40, параграф 2, се извършва автоматично преизчисляване, когато престанат да бъдат удовлетворени условията, които се изискват от едно или повече от съответните законодателства.

Член 50 (11)

Отпускане на добавка, когато общият размер на дължимите обезщетения съгласно законодателствата на различните държави-членки не достига минималния размер, определен от законодателството на държавата, на чиято територия пребивава получателят

На получател на обезщетения, за когото важат разпоредбите на настоящата глава, в държавата, на чиято територия той пребивава и съгласно чието законодателство му се дължи обезщетение, не може да се отпуска обезщетение, което е по-малко от определеното от това законодателство минимално обезщетение за осигурителен период или период на пребиваване, който е равен на всички осигурителни периоди или периоди на пребиваване, равни на всички осигурителни периоди, които се вземат предвид за изплащането в съответствие с разпоредбите на предходните членове. При необходимост, компетентната институция на тази държава му изплаща, през целия период на неговото пребиваване на нейна територия, добавка, равна на разликата между общия размер на дължимите обезщетения съгласно настоящата глава и размера на минималното обезщетение.

Член 51 (11)

Преоценка и преизчисляване на обезщетения

1. Ако поради нарастване на стойността на живота или промени в равнището на надниците или заплатите, или други основания за корекция, обезщетенията в съответните държави се променят с определен процент или сума, този процент или сума трябва пряко да се прилагат за определените в съответствие с разпоредбите на член 46 обезщетения, без да е необходимо да се извършва преизчисляване в съответствие с разпоредбите на същия член.

2. От друга страна, ако трябва да се промени метода за определяне на обезщетенията или правилата за изчисляване на обезщетенията, се извършва преизчисление в съответствие с разпоредбите на член 46.

ГЛАВА 4

ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ И ПРОФЕСИОНАЛНА БОЛЕСТ

Раздел 1

Право на обезщетения

Член 52

Пребиваване в държава-членка, различна от компетентната държава – Общи правила

Наето или самостоятелно заето лице, което претърпи трудова злополука или заболяе от професионална болест, и което пребивава на територията на държава-членка, различна от компетентната държава, получава в държавата, в която пребивава:

а) обезщетения в натура, които се предоставят от името на компетентната институция от институциите по неговото местоживееене, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство, като осигурено при тази институция лице;

б) парични обезщетения, които се предоставят от компетентната институция, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство. Въпреки това, по споразумение между компетентната институция и институцията по мястото на пребиваване, тези обезщетения могат да се предоставят от последно споменатата институция от името на първата, в съответствие с разпоредбите на законодателството на компетентната държава.

Член 53

Трансгранични работници – Особено правило

Трансграничен работник също може да получава обезщетения на територията на компетентната държава. Такива обезщетения се предоставят от компетентната институция в съответствие с разпоредбите на законодателството на тази държава все едно, че съответното лице пребивава там.

Член 54

Пребиваване или смяна на постоянното пребиваване в компетентната държава

1. Наето или самостоятелно заето лице, включено в приложното поле на член 52, което временно пребивава на територията на компетентната държава, получава обезщетения в съответствие с разпоредбите на законодателството на тази държава, дори и ако вече е получавало обезщетения преди временното си

пребиваване. Въпреки това, тази разпоредба не се прилага за трансграничните работници.

2. Наето или самостоятелно заето лице, включено в приложното поле на член 52, което сменя мястото си на пребиваване на територията на компетентната държава, получава обезщетения в съответствие с разпоредбите на законодателството на тази държава, дори и ако вече е получавало обезщетения преди смяната на постоянното си пребиваване.

Член 55

Пребиваване извън компетентната държава – Завръщане или смяна на постоянното пребиваване в друга държава-членка след претърпяване на трудова злополука или заболяване от професионална болест – Необходимост от заминаване в друга държава-членка за получаване на подходящо лечение

1. Наето или самостоятелно заето лице, което претърпи трудова злополука или заболяване от професионална болест, и:

а) което пребивава на територията на държава-членка, различна от компетентната държава;

или

б) което, след като е придобило право на обезщетения за сметка на компетентната институция, е получило разрешение от тази институция да се завърне на територията на държавата-членка, в която пребивава или да смени мястото си на пребиваване на територията на друга държава-членка;

или

в) което е получило разрешение от компетентната институция да отиде на територията на друга държава-членка, за да получи там подходящо за състоянието си лечение;

има право на:

(i) обезщетения в натура, които се предоставят от името на компетентната институция, от институцията по мястото на временно или пребиваване, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от тази институция законодателство като осигурено при нея лице, но въпреки това периодът, през който се предоставят обезщетенията се определя от законодателството на компетентната държава;

(ii) парични обезщетения, които се предоставят от компетентната институция, в съответствие с прилаганото от нея законодателство. Въпреки това, по споразумение между компетентната институция и институцията по мястото на временно или пребиваване, тези обезщетения могат да се предоставят от последно спомената институция от името на първата, в съответствие със законодателството на компетентната държава.

2. Отказ за разрешението, което се изисква съгласно параграф 1, буква „б“, може да се дава само, ако се установи, че движението на съответното лице би могло да навреди на здравословното му състояние или на предоставяното медицинско лечение.

Не може да се прави отказ за даване на разрешението, което се изисква съгласно параграф 1, буква „в”, когато съответното лице не може да получи въпросното лечение на територията на държавата-членка, в която пребивава.

Член 56

Злополуки по време на пътуване

Злополука по време на пътуване, настъпила на територията на държава-членка, различна от компетентната държава, се счита за настъпила на територията на компетентната държава.

Член 57 (7)

Обезщетения за професионална болест, когато съответното лице е било изложено на един и същи риск в няколко държави-членки

1. Когато лице, заболяло от професионална болест, съгласно законодателството на две или повече държави-членки е упражнявало дейност, която поради своето естество има вероятност да причинява тази болест, обезщетенията, за които могат да претендират лицето или неговите наследници се отпускат изключително съгласно законодателството на последната от тези държави, чиито условия са изпълнени, като по целесъобразност се вземат под внимание разпоредбите на параграфи 2 до 5.

2. Ако съгласно законодателството на държава-членка отпускането на обезщетения за професионална болест зависи от условието въпросната болест да е била диагностицирана за първи път на нейна територия, това условие се счита за изпълнено, ако болестта е диагностицирана за първи път на територията на друга държава-членка.

3. Ако съгласно законодателството на държава-членка отпускането на обезщетения за професионална болест зависи от условието въпросната болест да е била диагностицирана в рамките на определен срок след преустановяване на последната дейност, която има вероятност да е причинила тази болест, при проверка на времето, през което е упражнявана тази дейност, компетентната институция на тази държава взема под внимание, доколкото е необходимо, сходните дейности, упражнявани съгласно законодателството на всяка друга държава-членка като упражнявани съгласно законодателството на първата държава.

4. Ако съгласно законодателството на държава-членка отпускането на обезщетения за професионална болест зависи от условието за упражняване в продължение на определен период от време на дейност, която има вероятност да причинява въпросната болест, компетентната институция на държавата взема под внимание, доколкото е необходимо, периодите, през които тази дейност е упражнявана съгласно законодателството на всяка друга държава-членка като упражнявана съгласно законодателството на първата държава.

5. В случаи на склерогенна пневмокониоза, разходите за парични обезщетения, в това число и пенсии, се разделят между компетентните институции на държавите-членки, на чиято територия съответното лице е упражнявало дейност, която има вероятност да причинява болестта.

Делението се извършва въз основа на съотношението между продължителността на завършените съгласно законодателството на всяка от държавите осигурителни периоди за старост или периоди на пребиваване, посочени в член 45, параграф 1, и общата продължителност на завършените съгласно законодателството на всички държави осигурителни периоди за старост или периоди на пребиваване към датите, на които е започнало изплащането на обезщетенията.

6. Съветът определя с единодушие, по предложение на Комисията, професионалните болести, за които важат разпоредбите на параграф 5.

Член 58

Изчисляване на парични обезщетения

1. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда изчисляването на паричните обезщетения да се извършва въз основа на средните доходи, определя тези средни доходи изключително въз основа на доходите, за които е потвърдено, че са изплатени през завършените периоди съгласно въпросното законодателство.

2. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда изчисляването на паричните обезщетения да се извършва въз основа на стандартните доходи, взема предвид изключително само стандартните доходи или, по целесъобразност, средния размер на стандартните доходи за завършените периоди съгласно въпросното законодателство.

3. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда различен размер на паричните обезщетения, в зависимост от броя на членовете на семейството, взема предвид и членовете на семейството на съответното лице, които пребивават на територията на друга държава-членка като пребиваващи на територията на компетентната държава.

Член 59

Разноски за транспортиране на лице, което е претърпяло трудова злополука или страда от професионална болест

1. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда поемане на разноските за транспортиране на лице, което е претърпяло трудова злополука или страда от професионална болест, до неговото място на пребиваване или до болница, поема тези разноски до съответното място на територията на друга държава-членка, в която лицето пребивава при условие, че тази институция предварително даде разрешение за такова транспортиране при надлежно отчитане на причините, които го обосновават. Такова разрешение не се изисква за трансгранични работници.

2. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда разноските за транспортиране на тялото на починало при трудова злополука лице до мястото на погребване, съобразно разпоредбите на прилаганото от нея законодателство, поема тези разноски до съответното

място на територията на друга държава-членка, в която лицето е пребивавало в момента на злополуката.

Раздел 2

Влошаване на професионална болест, за която е отпуснато обезщетение

Член 60 (7) (11)

1. В случай на влошаване на професионална болест, за която наето или самостоятелно заето лице е получавало или получава обезщетение съгласно законодателството на държава-членка, се прилагат следните правила:

а) ако, докато е получавало обезщетения, съответното лице не е упражнявало професия съгласно законодателството на друга държава-членка, която има вероятност да причинява или влошава въпросната болест, компетентната институция на първата държава-членка е длъжна да поеме разходите за обезщетенията съгласно разпоредбите на прилаганото от нея законодателство, като отчита влошаването;

б) ако, докато е получавало обезщетения, съответното лице е упражнявало такава професия съгласно законодателството на друга държава-членка, компетентната институция на първата държава-членка е длъжна да поеме разходите за обезщетенията съгласно разпоредбите на прилаганото от нея законодателство, без да отчита влошаването. Компетентната институция на втората държава-членка отпуска на съответното лице добавка, чийто размер е равен на разликата между сумата на дължимите обезщетения след влошаването и сумата, която би била дължима преди влошаването съгласно прилаганото от тази институция законодателство, ако въпросната болест е настъпила съгласно законодателството на тази държава-членка;

в) ако, в случая по буква „б“, наето или самостоятелно заето лице, страдащо от склерогенна пневмокониоза или от болест, определена в съответствие с член 57, параграф 6, няма право на обезщетения съгласно законодателството на втората държава-членка, компетентната институция на първата държава-членка е длъжна да предоставя обезщетения съгласно прилаганото от нея законодателство, като отчита влошаването. Въпреки това, компетентната институция на втората държава-членка поема разходите за разликата между сумата на дължимите парични обезщетения, в това число и пенсии, от компетентната институция на първата държава-членка при отчитане на влошаването и сумата на съответните обезщетения, които са били дължими преди влошаването;

г) предвидените от законодателството на държава-членка разпоредби за намаляване, спиране или прекратяване не се прилагат за лица, които получават обезщетения, отпуснати от институциите на две държави-членки в съответствие с разпоредбите на буква „б“.

2. В случай на влошаване на професионална болест, което дава основание за прилагане на разпоредбите на член 57, параграф 5, се прилагат следните правила:

а) компетентната институция, която е отпуснала обезщетенията в съответствие с разпоредбите на член 57, параграф 1, е длъжна да предоставя обезщетения съгласно прилаганото от нея законодателство, като отчита влошаването;

б) разходите за парични обезщетения, в това число и пенсии, продължават да се поделят между институциите, които са си поделяли разходите за предишните обезщетения в съответствие с разпоредбите на член 57, параграф 5. Въпреки това, когато лицето отново е упражнявало дейност, която има вероятност да причинява или влошава въпросната професионална болест, съгласно законодателството на една от държавите-членки, в които вече е упражнявало дейност от същото естество или съгласно законодателството на друга държава-членка, компетентната институция на тази държава поема разходите за разликата между сумата на дължимите обезщетения при отчитане на влошаването и сумата на дължимите обезщетения преди влошаването.

Раздел 3 **Разни разпоредби**

Член 61

Правила за отчитане на особеностите на някои законодателства

1. Ако на територията на държавата-членка, в която се намира съответното лице няма осигуряване за трудова злополука или професионална болест, или ако съществува такова осигуряване, няма отговорна институция за предоставянето на обезщетения в натура, тези обезщетения се предоставят от институцията по мястото на престой или пребиваване, която отговаря за предоставянето на обезщетения в натура в случай на болест.

2. Когато съгласно законодателството на компетентната държава напълно безплатните обезщетения в натура зависят от използването на медицинската служба, организирана от работодателя, предоставените обезщетения в посочените в член 52 и член 55, параграф 1 случаи се считат за предоставени от въпросната медицинска служба.

3. Когато законодателството на компетентната държава включва схема във връзка със задълженията на работодателя, предоставените обезщетения в посочените в член 52 и член 55, параграф 1 случаи се считат за предоставени по искане на компетентната институция.

4. Когато схемата на компетентната държава във връзка с компенсациите за трудови злополуки не е част от схема за задължително осигуряване, обезщетенията в натура се предоставят пряко от работодателя или съответния осигурител.

5. Когато законодателството на държава-членка изрично или косвено предвижда да се вземат под внимание настъпилите или преди това потвърдени трудови злополуки или професионална болест, с оглед оценяване на степента на неработоспособност, установяване на правото на обезщетение или определяне на размера на обезщетение, компетентната институция на тази държава-членка също взема под внимание настъпилите или преди това

потвърдени трудови злополуки или професионални болести съгласно законодателството на друга държава-членка като настъпили или потвърдени съгласно прилаганото от нея законодателство.

6. Когато законодателството на държава-членка изрично или по подразбиране предвижда да се вземат под внимание настъпилите или впоследствие потвърдени трудови злополуки или професионални болести, с оглед оценяване на степента на неработоспособност, установяване на правото на обезщетение или определяне на размера на обезщетение, компетентната институция на тази държава-членка също взема под внимание настъпилите или впоследствие потвърдени трудови злополуки или професионални болести съгласно законодателството на друга държава-членка като настъпили или потвърдени съгласно прилаганото от нея законодателство, но само когато:

(i) съгласно прилаганото от нея законодателство не се дължи компенсация за настъпилата или преди това потвърдена трудова злополука или професионална болест;

и

(ii) по силата на законодателството на другата държава-членка, съгласно което е настъпила или впоследствие е била потвърдена трудовата злополука или професионалната болест, не се дължи компенсация, като по отношение на тази трудова злополука или професионална болест се вземат под внимание разпоредбите на параграф 5.

Член 62

Приложима схема при наличие на няколко схеми в страната на престой или пребиваване – Максимална продължителност на обезщетенията

1. Ако законодателството на страната на престой или пребиваване предвижда няколко осигурителни схеми, приложимите разпоредби за наетите или самостоятелно заетите лица, посочени в член 52 или член 55, параграф 1, са разпоредбите на схемата, която се отнася за работниците в стоманодобивната промишленост. Въпреки това, ако посоченото законодателство включва специална схема за работниците в мини и подобни предприятия, разпоредбите на тази схема се прилагат за тази категория работници и за членовете на техните семейства при условие, че институцията по мястото на престой или пребиваване е компетентна да прилага такава схема.

2. Ако законодателството на държава-членка определя максимален период, през който могат да се отпускат обезщетения, институцията, която прилага това законодателство може да взема предвид всеки период, през който вече са предоставени обезщетения от институцията на друга държава-членка.

Раздел 4

Възстановяване на разходи между институциите

Член 63

1. Компетентната институция е длъжна да възстанови сумата на предоставените от нейно име обезщетения в съответствие с разпоредбите на член 52 и член 55, параграф 1.

2. Възстановяването на разходи по параграф 1 се определя и извършва по предвидения за това ред в посочения в член 98 регламент за прилагане, при представяне на доказателства за действително извършените разходи.

3. Две или повече държави-членки, или компетентните органи на тези държави, могат да предвидят други методи за възстановяване на разходи или да направят отказ от възстановяването на разходи между институциите под тяхна юрисдикция.

ГЛАВА 5

ПОМОЩИ ПРИ СМЪРТ

Член 64

Сумиране на осигурителни периоди или периоди на пребиваване

Компетентната институция на държава-членка, съгласно чието законодателство придобиването, запазването или възстановяването на правото на помощи при смърт зависи от завършването на осигурителни периоди или периоди на пребиваване, доколкото е необходимо взема под внимание завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване съгласно законодателството на всяка друга държава-членка като завършени съгласно прилаганото от нея законодателство.

Член 65

Право на помощи, когато настъпи смърт, или когато лицето, което има право на помощи пребивава, в държава-членка, различна от компетентната държава

1. Когато наето или самостоятелно заето лице, пенсионер или лице, претендиращо пенсия, или член на неговото семейство, почине на територията на държава-членка, различна от компетентната държава, смъртта се счита за настъпила на територията на компетентната държава.

2. Компетентната институция е длъжна да отпуска дължимите съгласно прилаганото от нея законодателство помощи при смърт, дори и ако лицето, което има право на тях пребивава на територията на държава-членка, различна от компетентната държава.

3. Разпоредбите на параграфи 1 и 2 се прилагат, и когато смъртта е настъпила вследствие на трудова злополука или професионална болест.

Член 66

Предоставяне на обезщетения в случай на смърт на пенсионер, който постоянно е пребивавал в държава-членка, различна от държавата, чиято институция е отговаряла за предоставянето на обезщетения в натура

В случай на смърт на пенсионер, който е имал право на пенсия съгласно законодателството на една държава-членка или на пенсии съгласно

законодателствата на две или повече държави-членки, когато въпросният пенсионер постоянно е пребивавал на територията на държава-членка, различна от държавата, чиято институция е отговаряла за предоставянето на обезщетения в натура съгласно член 28, платимите помощи при смърт съгласно прилаганото от тази институция законодателство се предоставят от и за сметка на същата тази институция все едно, че в момента на смъртта си пенсионерът постоянно е пребивавал на територията на държавата-членка, в която се намира тази институция.

Разпоредбите на предходния параграф се прилагат по аналогия за членовете на семейството на пенсионер.

ГЛАВА 6

ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ЗА БЕЗРАБОТИЦА

Раздел 1

Общи разпоредби

Член 67

Сумиране на осигурителни периоди или периоди на трудова заетост

1. Компетентната институция на държава-членка, съгласно чието законодателство придобиването, запазването или възстановяването на правото на обезщетения зависи от завършването на осигурителни периоди, взема под внимание, доколкото е необходимо, завършените осигурителни периоди или периоди на трудова заетост като наето лице съгласно законодателството на всяка друга държава-членка като завършени осигурителни периоди съгласно прилаганото от нея законодателство, но при условие, че ако са били завършени съгласно това законодателство, периодите на заетост биха се брояли за осигурителни периоди.

2. Компетентната институция на държава-членка, съгласно чието законодателство придобиването, запазването или възстановяването на правото на обезщетения зависи от завършването на периоди на заетост, взема под внимание, доколкото е необходимо, завършените осигурителни периоди или периоди на заетост като наето лице съгласно законодателството на всяка друга държава-членка като периоди на трудова заетост, завършени съгласно прилаганото от нея законодателство.

3. Освен в случаите, посочени в член 71, параграф 1, буква „а”, подточка (ii) и буква „б”, подточка (ii), прилагането на разпоредбите на параграфи 1 и 2 зависи от условието съответното лице да има последно завършени:

- в случая по параграф 1, осигурителни периоди
- в случая по параграф 2, периоди на заетост

в съответствие с разпоредбите на законодателството, съгласно което се претендира за обезщетенията.

4. Когато продължителността на периода, през който могат да се отпускат обезщетения зависи от продължителността на осигурителните

периоди или периодите на заетост, в зависимост от случая, се прилагат разпоредбите на параграфи 1 или 2.

Член 68

Изчисляване на обезщетенията

1. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда изчисляването на обезщетенията да се извършва въз основа на размера на предишната надница или заплата, взема под внимание изключително само получената от съответното лице надница или заплата за последната му заетост на територията на тази държава. Въпреки това, ако съответното лице е било заето на последното си работно място на тази територия за по-малко от четири седмици, обезщетенията се изчисляват въз основа на нормалната надница или заплата на мястото на временно или пребиваване на безработното лице, съответстваща на равностойна или сходна заетост на последното му работно място на територията на друга държава-членка.

2. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда различен размер на обезщетенията, в зависимост от броя на членовете на семейството, взема под внимание и членовете на семейството на заинтересованото лице, които пребивават на територията на друга държава-членка като пребиваващи на територията на компетентната държава. Тази разпоредба не се прилага, ако в страната на пребиваване на членовете на семейството друго лице има право на обезщетения за безработица, за чието изчисляване се вземат под внимание членовете на семейството.

Раздел 2

Безработни лица, които отиват в държава-членка, различна от компетентната държава

Член 69

Условия и ограничения за запазване на правото на обезщетения

1. Наето или самостоятелно заето лице, което е безработно, и което отговаря на предвидените от законодателството на държава-членка условия за придобиване на право на обезщетения, и което отива в една или повече други държави-членки, за да търси там работа, запазва правото си на такива обезщетения при следните условия и в рамките на следните ограничения:

а) Преди заминаването си лицето трябва да е било регистрирано като лице, което търси работа и да е било на разположение на службите по заетостта на компетентната държава най-малко в продължение на четири седмици, след като е станало безработно. Въпреки това, компетентните служби или институции могат да му дадат разрешение за заминаване преди изтичането на този срок.

б) Лицето трябва да се регистрира като лице, което търси работа в службите по заетостта на всяка от държавите-членки, в които отива и трябва да подлежи на организираната в тях контролна процедура. Това условие се

счита за изпълнено за периода преди регистрацията, ако съответното лице се е регистрирало в седемдневен срок от датата, на която е престанало да бъде на разположение на службите по заетостта на държавата, която е напуснало. В извънредни случаи, този срок може да се удължава от компетентните служби или институции.

в) Правото на обезщетения важи за максимален срок от три месеца от датата, на която съответното лице е престанало да бъде на разположение на службите по заетостта на държавата, която е напуснало при условие, че общата продължителност на обезщетенията не надвишава продължителността на срока, през който лицето е имало право на обезщетения съгласно законодателството на тази държава. Освен това, в случай на сезонен работник, тази продължителност се ограничава до оставащия период до края на сезона, за който работникът е нает на работа.

2. Ако съответното лице се завърне в компетентната държава преди изтичането на срока, през който има право на обезщетения съгласно разпоредбите на параграф 1, буква „в”, то продължава да има право на обезщетения съгласно законодателството на тази държава; лицето губи всички права на обезщетения съгласно законодателството на компетентната държава, ако не се завърне в нея преди изтичането на този срок. В извънредни случаи, този срок може да се удължава от компетентните служби или институции.

3. Позоваване на разпоредбите на параграф 1 може да се извършва само веднъж между два периода на трудова заетост.

4. Когато компетентната държава е Белгия, безработно лице, което се завръща там след изтичането на предвидения в параграф 1, буква „в” тримесечен срок, няма право на обезщетения в тази страна, докато не навърши най-малко три месеца трудов стаж там.

Член 70

Предоставяне на обезщетения и възстановяване на разходи

1. В случаите по член 69, параграф 1, обезщетенията се предоставят от институцията на всяка от държавите, в които безработно лице отива да търси работа.

Компетентната институция на държава-членка, на което е било подчинено наето или самостоятелно заето лице по време на последната си заетост, е длъжна да възстанови сумата за такива обезщетения.

2. Възстановяването на разходи по параграф 1 се определя и извършва по предвидения за това ред в посочения в член 98 регламент за прилагане, при представяне на доказателства за действително извършените разходи или на основата на еднократни плащания.

3. Две или повече държави-членки, или компетентните органи на тези държави, могат да предвидят други методи за възстановяване на разходи или плащане, или да направят отказ от възстановяването на разходи между институциите под тяхна юрисдикция.

Раздел 3

Безработни лица, които по време на последната си заетост постоянно са пребивавали в държава-членка, различна от компетентната държава

Член 71

1. Безработно лице, което преди това е било наето на работа, и което по време на последната си заетост постоянно е пребивавало на територията на държава-членка, различна от компетентната държава, получава обезщетения в съответствие със следните разпоредби:

а) (i) пограничен работник, който е частично или непрекъснато безработен в предприятието, в което е нает на работа, получава обезщетения в съответствие с разпоредбите на законодателството на компетентната държава като пребиваващ на територията на тази държава; тези обезщетения се предоставят от компетентната институция.

(ii) пограничен работник, който е безработен, получава обезщетения в съответствие с разпоредбите на законодателството на държавата-членка, на чиято територия пребивава като лице, което по време на последната си заетост е било подчинен на това законодателство; тези обезщетения се предоставят от и за сметка на институцията по мястото на пребиваване.

б) (i) Наето лице, различно от трансграничен работник, което е частично, непрекъснато или напълно незаето, и което остава на разположение на работодателя си или на службите по заетостта на територията на компетентната държава, получава обезщетения в съответствие с разпоредбите на законодателството на тази държава като пребиваващо на нейна територия лице; тези обезщетения се предоставят от компетентната институция.

(ii) Наето лице, различно от трансграничен работник, което е безработно, и което се поставя на разположение за работа на службите по заетостта на територията на държавата-членка, в която пребивава, или което се завръща на тази територия, получава обезщетения в съответствие със законодателството на тази държава като лице, което за последен път е било наето на работа там; тези обезщетения се предоставят от и за сметка на институцията по мястото на пребиваване. Въпреки това, ако такова наето лице е получило право на обезщетения за сметка на компетентната институция на държавата-членка, на което е било подчинено последно, то получава обезщетения съобразно разпоредбите на член 69. Получаването на обезщетения съгласно законодателството на държавата, в която пребивава, се спира за всеки период, през който безработното лице може съгласно разпоредбите на член 69 да предяви иск за обезщетения съгласно законодателството, на което е било подчинено последно.

2. Безработно лице не може да претендира за обезщетения съгласно законодателството на държавата-членка, на чиято територия пребивава, докато има право на обезщетения съгласно разпоредбите на параграф 1, буква „а”, подточка (i) или буква „б”, подточка (i).

ГЛАВА 7 (8)

СЕМЕЙНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Член 72 (8)

Сумиране на осигурителни периоди, периоди на трудова или самостоятелна трудова заетост

Когато съгласно законодателството на държава-членка придобиването на право на обезщетения зависи от завършването на осигурителни периоди или периоди на трудова или самостоятелна трудова заетост, компетентната институция на тази държава за целта взема под внимание, доколкото е необходимо, завършените осигурителни периоди или периоди на трудова или самостоятелна трудова заетост във всяка друга държава-членка като завършени съгласно прилаганото от нея законодателство.

Член 72a (9) (14)

Наети лица, които са станали безработни

Наето лице, което е станало безработно, и за което важат разпоредбите на член 71, параграф 1, буква „а”, подточка (ii) или буква „б”, подточка (ii), първото изречение, получава семейни обезщетения за членовете на семейството му, които пребивават на територията на същата държава-членка, на която пребивава лицето, в съответствие със законодателството на тази държава все едно, че по време на последната си заетост е било подчинено на това законодателство, като по целесъобразност се вземат под внимание разпоредбите на член 72. Тези помощи се предоставят от и за сметка на институцията по пребиваване.

Когато въпросната институция прилага законодателство, което предвижда приспадане на дължими вноски от безработни лица за покриване на семейни обезщетения, тя има право да извършва такова приспадане в съответствие с прилаганото от нея законодателство.

Член 73 (8)

Наети или самостоятелно заети лица, членовете на чиито семейства пребивават в държава-членка, различна от компетентната държава

Наето или самостоятелно заето лице, което е подчинено на законодателството на държава-членка, има право, по отношение на членовете на неговото семейство, които пребивават в друга държава-членка, на семейните обезщетения, предвидени от законодателството на първата посочена държава като пребиваващи в тази държава лица, съобразно разпоредбите на Приложение VI.

Член 74 (8)

Безработни лица, членовете на чиито семейства пребивават в държава-членка, различна от компетентната държава

Безработно лице, което преди това е било наето или самостоятелно заето лице, и което получава обезщетения за безработица съгласно законодателството на държава-членка, има право, по отношение на членовете на неговото семейство, които пребивават в друга държава-членка, на

семейните обезщетения, предвидени от законодателството на първата посочена държава като пребиваващи в тази държава лица, съобразно разпоредбите на Приложение VI.

Член 75 (8)

Предоставяне на обезщетения

1. В случаите по член 73, семейните обезщетения се предоставят от компетентната институция на държавата, на чието законодателство е подчинено наетото или самостоятелно заетото лице, а в случаите по член 74, от компетентната институция на държавата, съгласно чието законодателство безработно лице, което преди това е било наето или самостоятелно заето лице, получава обезщетения за безработица. Те се предоставят съобразно прилаганите от тези институции разпоредби, независимо дали физическото или юридическото лице, на което се дължат тези обезщетения, пребивава постоянно или временно на територията на компетентната държава или на територията на друга държава-членка.

2. Въпреки това, ако семейните обезщетения не се използват от лицето, на което следва да се предоставят за издръжка за членовете на семейството, компетентната институция се освобождава от юридическите си задължения, като предоставя въпросните обезщетения на физическото или юридическото лице, което действително издържа членовете на семейството, по искане на и с посредничеството на институцията по тяхното място на пребиваване или на определената институция, или на назначения за целта орган от компетентните органи на страната на тяхното пребиваване.

3. Две или повече държави-членки могат да се договорят, съобразно разпоредбите на член 8, компетентната институция да предоставя дължимите семейни обезщетения съгласно законодателството на тези държави или на една от тези държави на физическото или юридическото лице, което действително издържа членовете на семейството, пряко или с посредничеството на институцията по тяхното местоживееене.

Член 76 (8)

Правила за приоритетно прилагане в случаи на натрупване на право на семейни обезщетения съгласно законодателството на компетентната държава и съгласно законодателството на държавата-членка по пребиваване на членовете на семейството

1. Когато съгласно законодателството на държавата-членка, на чиято територия пребивават членовете на семейството, се предвиждат семейни обезщетения през един и същи период от време, за един и същи член на семейството и въз основа на упражняването на дадена професия, правото на дължимите семейни обезщетения в съответствие със законодателството на друга държава-членка, по целесъобразност съгласно членове 73 или 74, се

прекратява до размера, предвиден в законодателството на първата държава-членка.

2. Ако в държавата-членка, на чиято територия пребивават членовете на семейството не бъде подадено заявление за обезщетения, компетентната институция на другата държава-членка може да прилага разпоредбите на параграф 1 все едно, че в първата държава-членка са били отпуснати обезщетения.

ГЛАВА 8

ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ЗА ДЕЦА НА ИЗДРЪЖКА НА ПЕНСИОНЕРИ И ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ЗА СИРАЦИ

Член 77

Деца на издръжка на пенсионери

1. По смисъла на настоящия член, терминът “обезщетения” означава семейни помощи за лица, които получават пенсии за старост, инвалидност, трудова злополука или професионална болест, и увеличения или добавки към такива пенсии за децата на такива пенсионери, с изключение на добавките, които се отпускат съгласно осигурителни схеми за трудови злополуки и професионална болест.

2. Обезщетенията се отпускат в съответствие със следните правила, независимо от държавата-членка, на чиято територия пребивава пенсионерът или децата:

а) на пенсионер, който получава пенсия съгласно законодателството на само една държава-членка, в съответствие със законодателството на държавата-членка, която отговаря за пенсията;

б) на пенсионер, който получава пенсии съгласно законодателството на повече от една държава-членка:

(i) в съответствие със законодателството на тази от държавите, в която пребивава, при условие, че съгласно законодателството на тази държава се придобива право на едно от обезщетенията, посочени в параграф 1, като по целесъобразност се вземат предвид разпоредбите на член 79, параграф 1, буква „а”;

или

(ii) в други случаи, в съответствие със законодателството на държавата-членка, на което е било подчинено лицето най-дълго, при условие, че съгласно въпросното законодателство се придобива право на едно от обезщетенията, посочени в параграф 1, като по целесъобразност се вземат предвид разпоредбите на член 79, параграф 1, буква „а”; ако съгласно това законодателство не се придобива право на обезщетение, условията за придобиване на такова право съгласно законодателствата на другите заинтересовани държави-членки се разглеждат в низходящ ред според продължителността на завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване съгласно законодателството на тези държави-членки.

Член 78

Сираци

1. По смисъла на настоящия член, терминът “обезщетения” означава семейни помощи, и по целесъобразност, допълнителни или специални помощи за сираци и пенсии за сираци, освен такива, които се отпускат съгласно осигурителни схеми за трудови злополуки и професионална болест.

2. Обезщетенията за сираци се отпускат в съответствие със следните правила, независимо от държавата-членка, на чиято територия пребивава сиракът или физическото или юридическото лице, което действително го издържа:

а) за сирака на починало наето или самостоятелно заето лице, което е било подчинено на законодателството на само една държава-членка, в съответствие със законодателството на тази държава;

б) за сирака на починало наето или самостоятелно заето лице, което е било подчинено на законодателството на няколко държави-членки:

(i) в съответствие със законодателството на държавата-членка, на чиято територия пребивава сиракът, при условие, че съгласно законодателството на тази държава се придобива право на едно от обезщетенията, посочени в параграф 1, като по целесъобразност се вземат предвид разпоредбите на член 79, параграф 1, буква „а”;

(ii) в други случаи, в съответствие със законодателството на държавата-членка, на което е било подчинено най-дълго починалото лице, при условие, че съгласно въпросното законодателство се придобива право на едно от обезщетенията, посочени в параграф 1, като по целесъобразност се вземат предвид разпоредбите на член 79, параграф 1, буква „а”; ако съгласно това законодателство не се придобива право на обезщетение, условията за придобиване на такова право съгласно законодателствата на другите заинтересовани държави-членки се разглеждат в низходящ ред според продължителността на завършените осигурителни периоди или периоди на пребиваване съгласно законодателството на тези държави-членки.

Въпреки това, приложимото законодателство на държавата-членка за предоставяне на обезщетенията по член 77 за деца на пенсионер остава приложимо след смъртта на въпросния пенсионер по отношение на предоставянето на обезщетения за неговите сираци.

Член 79 (7)

Общи разпоредби за обезщетенията за деца на издръжка на пенсионери и за обезщетенията за сираци

1. Обезщетенията по смисъла на членове 77 и 78 се предоставят в съответствие с определеното чрез прилагане на разпоредбите на тези членове законодателство, от и за сметка на институцията, която отговаря за прилагането на това законодателство все едно, че пенсионерът или починалото лице е било подчинено само на законодателството на компетентната държава-членка.

Въпреки това:

а) ако това законодателство предвижда, че придобиването, запазването или възстановяването на правото на обезщетения зависи от продължителността на осигурителните периоди, периодите на трудова заетост, самостоятелна трудова заетост или пребиваване, тази продължителност се определя, като по целесъобразност се вземат под внимание разпоредбите на член 45 или член 72, в зависимост от случая;

б) ако това законодателство предвижда размерът на обезщетенията да се изчислява въз основа на размера на пенсията или да зависи от продължителността на осигурителните периоди, размерът на тези обезщетения се изчислява въз основа на теоретичния размер, определен в съответствие с разпоредбите на член 46, параграф 2.

2. В случай, че прилагането на правилото, определено в член 77, параграф 2, буква „б”, подточка (ii) и член 78, параграф 2, буква „б”, подточка (ii), би се изразило в това няколко държави-членки да бъдат компетентни, при еднаква продължителност на периодите, обезщетенията по смисъла на член 77 или член 78, в зависимост от случая, се отпускат в съответствие със законодателството на държавата-членка, на което последно е бил подчинен пенсионерът или починалото лице.

3. Правото на дължими обезщетения единствено съгласно националното законодателство или съгласно разпоредбите на параграф 2 и съгласно членове 77 и 78 се прекратява, ако децата придобият право на семейни обезщетения или семейни помощи съгласно законодателството на държава-членка, по силата на това, че упражняват професионална или търговска дейност. В такъв случай заинтересованите лица се считат за членове на семейството на наето или самостоятелно заето лице.

ДЯЛ IV

АДМИНИСТРАТИВНА КОМИСИЯ ЗА СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ НА РАБОТНИЦИ МИГРАНТИ

Член 80

Състав и метод на работа

1. Към Комисията се създава Административна комисия за социална сигурност на работници мигранти (оттук нататък наричана „административната комисия”), състояща се от по един представител на правителството на всяка държава-членка, която при необходимост се подпомага от експертни съветници. На заседанията на административната комисия присъства представител на Комисията със съвещателни функции.

2. Административната комисия се подпомага по технически въпроси от Международната служба по труда съгласно условията на сключените за целта споразумения между Европейската общност и Международната организация на труда.

3. Правилникът за работа на административната комисия се изготвя по взаимно споразумение между нейните членове.

Решенията по посочените в член 81, буква „а” въпроси на тълкуване се вземат с единодушие и им се дава необходимата гласност.

4. Секретариатът за административната комисия се осигурява от Комисията.

Член 81

Задачи на административната комисия

Административната комисия има следните задължения:

а) да разглежда всички административни въпроси и въпроси на тълкуване, произтичащи от разпоредбите на настоящия и последващите регламенти или от всяко сключено въз основа на тях споразумение или спогодба, без да се накърнява правото на заинтересованите органи, институции и лица да прибягват до процедурите и съдилищата, предвидени от законодателството на държавите-членки, настоящия регламент или Договора;

б) да извършва всички преводи на документи във връзка с прилагането на настоящия регламент по искане на компетентните органи, институции и съдилища на държавите-членки, и по-специално преводи на подадените искове от лица, които могат да имат право на обезщетение съгласно разпоредбите на настоящия регламент;

в) да насърчава и развива сътрудничеството между държавите-членки по въпроси от областта на социалното осигуряване, по-специално във връзка със здравните и социални мерки от общ интерес;

г) да насърчава и развива сътрудничеството между държавите-членки с оглед ускоряване, като се отчитат постиженията в областта на техниките за административно управление, отпускането на обезщетения, по-специално дължимите съгласно настоящия регламент обезщетения за инвалидност, старост и смърт (пенсии);

д) да обобщава факторите, които следва да се вземат под внимание за съставянето на отчети за разходите, които ще бъдат за сметка на институциите на държавите-членки съгласно разпоредбите на настоящия регламент, и да приема годишните отчети между споменатите институции;

е) да изпълнява всякакви други функции от нейната компетентност съгласно разпоредбите на настоящия и последващите регламенти или всяко сключено въз основа на тях споразумение или спогодба;

ж) да представя на Комисията предложения за изработване на последващи регламенти и за преразглеждане на настоящия и последващите регламенти.

ДЯЛ V

КОНСУЛТАТИВЕН КОМИТЕТ ПО СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ НА РАБОТНИЦИ МИГРАНТИ

Член 82 (Б)

Създаване, състав и метод на работа

1. Създава се Консултативен комитет по социална сигурност на работници мигранти (отгук нататък наричан „консултативния комитет“), който се състои от 90 члена, като от всяка държава-членка:

а) двама представители на правителството, от които поне един трябва да е член на административната комисия;

б) двама представители на синдикати;

в) двама представители на организации на работодателите.

За всяка от посочените по-горе категории се назначава по един заместник за всяка държава-членка.

2. Членовете на консултативния комитет и техните заместници се назначават от Съвета, който при подбора на представители на синдикати и на организации на работодателите се стреми да постигне равностойно представителство в комитета на различните заинтересовани отрасли.

Съветът публикува списъка на членовете и техните заместници в *“Официален вестник” на Европейските общности*.

3. Мандатът за членове и заместници е две години. Назначението им може да се подновява. При изтичане на мандата им, членовете и заместниците остават на длъжност, докато бъдат сменени или до подновяване на назначението им.

4. Консултативният комитет се председателства от представител на Комисията. Председателят няма право на глас.

5. Консултативният комитет заседава най-малко веднъж годишно. Той се свиква на заседание от председателя, по негов почин или въз основа на отправена до него писмена молба от най-малко една трета от членовете. Молбата трябва да съдържа конкретни предложения относно дневния ред.

6. При извънредни обстоятелства, по предложение на председателя, консултативният комитет може да вземе решение да се консултира с всяко лице или представители на организации с богат опит по въпроси от областта на социалното осигуряване. Освен това, комитетът получава техническа помощ от Международната служба по труда при същите условия, както административната комисия, съгласно условията на сключеното споразумение между Европейската общност и Международната организация на труда.

7. В становищата и предложенията на консултативния комитет трябва да са посочени мотивите, на които те се основават. Те биват произнасяни с абсолютно мнозинство при редовно проведено гласуване.

Правилникът за работа на комитета се изготвя с мнозинство на неговите членове и се одобрява от Съвета, след получаване на становището на Комисията.

8. Секретариатът за консултативния комитет се осигурява от Комисията.

Член 83

Задачи на консултативния комитет

Консултативният комитет е оправомощен, по искане на Комисията на Европейските общности, на административната комисия или по свой почин:

а) да разглежда общи или принципни въпроси и проблеми, произтичащи от прилагането на приетите регламенти съгласно разпоредбите на член 51 от Договора;

б) да формулира становища по даден въпрос за административната комисия и предложения за евентуално преразглеждане на регламентите.

ДЯЛ VI

РАЗНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 84 (7)

Сътрудничество между компетентните органи

1. Компетентните органи на държавите-членки взаимно си съобщават цялата информация във връзка с:

а) предприетите мерки за прилагане на настоящия регламент;

б) промените в законодателството им, които има вероятност да засягат прилагането на настоящия регламент.

2. С оглед прилагане на настоящия регламент, органите и институциите на държавите-членки оказват съдействие и действат така, сякаш прилагат собственото си законодателство. По правило, предоставяното от споменатите органи и институции административно съдействие е безвъзмездно. Въпреки това, компетентните органи на държавите-членки могат да дават съгласие за възстановяване на някои разходи.

3. С оглед прилагане на настоящия регламент, органите и институциите на държавите-членки могат да комуникират пряко помежду си и със заинтересованите лица или техни представители.

4. Органите, институциите и съдилищата на дадена държава-членка не могат да отхвърлят представени им искове или други документи на основание, че същите са написани на официалния език на друга държава-членка. По целесъобразност, те прилагат разпоредбите на член 81, буква „б“.

5. а) Когато, съгласно настоящия регламент или съгласно посочения в член 98 регламент за прилагане, органите или институциите на държава-членка съобщават лични данни на органите или институциите на друга държава-членка, това съобщаване се урежда от правните разпоредби за защита на данните, предвидени от държавата-членка, която предоставя данните.

Всяко последващо предаване, както и съхранението, промяната и унищожаването на данните се урежда от разпоредбите на законодателството за защита на данните на получаващата държава-членка.

б) Използването на лични данни за други цели, освен във връзка със социалното осигуряване, подлежи на одобрение от заинтересованото лице или се извършва в съответствие с другите гаранции, които са предвидени от националното законодателство

Член 85

Освобождаване от или намаляване на данъци – Освобождаване от изискване за заверка

1. Всяко предвидено в законодателството на дадена държава-членка освобождаване от или намаляване на данъци, държавни, нотариални или регистрационни такси по отношение на удостоверения или документи, които се изисква да бъдат представени съгласно законодателството на тази държава, важат за сходни документи, които се изисква да бъдат представени съгласно законодателството на друга държава-членка или настоящия регламент.

2. Всички декларации, документи или удостоверения от всякакво естество, които се изисква да бъдат представени съгласно настоящия регламент, са освободени от изискване за заверка от дипломатически или консулски органи.

Член 86 (14)

Искове, декларации или жалби, представени пред орган, институция или съд на държава-членка, различна от компетентната държава

1. Всеки иск, декларация или жалба, които с оглед спазване на законодателството на дадена държава-членка е трябвало да бъдат подадени в определен срок пред орган, институция или съд на тази държава, са допустими, ако са подадени в същия срок пред съответстващ орган, институция или съд на друга държава-членка. В такъв случай органът, институцията или съдът, които получават иска, декларацията или жалбата, незабавно ги изпращат на компетентния орган, институция или съд на първата държава, пряко или чрез компетентните органи на съответната държава-членка. Датата, на която въпросните искове, декларации или жалби са подадени пред органа, институцията или съда на втората държава, се счита за дата на подаването им пред компетентния орган, институция или съд.

2. Когато лице, което съгласно законодателството на дадена държава-членка има право на това, е подало пред тази държава иск за семейни обезщетения, дори и тази държава да не е компетентна с предимство, датата на подаване на първото заявление се счита за дата на подаване пред компетентния орган, институция или съд при условие, че в държавата-членка, която е компетентна с предимство, се подаде ново заявление от лице, което съгласно законодателството на тази държава има право на това. Второто заявление трябва да се подаде в срок от една година след уведомлението за отхвърляне на първото заявление или за преустановяване на изплащането на обезщетения в първата държава-членка.

Член 87

Медицински прегледи

1. По искане на компетентната институция, медицинските прегледи, предвидени от законодателството на една държава-членка, могат да се извършват на територията на друга държава-членка от институцията по мястото на престой и пребиваване на лицето, което има право на обезщетения, при условията, предвидени в посочения в член 98 регламент за прилагане, или, ако това условие не бъде изпълнено, съгласно договорените условия между компетентните органи на заинтересованите държави-членки.

2. Медицинските прегледи, извършени съгласно условията по параграф 1, се считат за извършени на територията на компетентната държава.

Член 88

Преводи от една държава-членка в друга на парични суми, платими съгласно настоящия регламент

По целесъобразност, паричните преводи в съответствие с настоящия регламент се извършват съобразно разпоредбите на съответните действащи споразумения между заинтересованите държави-членки към момента на превода. При отсъствие на такива действащи споразумения между две държави-членки, компетентните органи на тези държави или органите, които отговарят за международните разплащания, по взаимно споразумение определят необходимите мерки за извършване на такива преводи.

Член 89

Особен ред за прилагане на разпоредбите на някои законодателства

Особеният ред за прилагане на разпоредбите на законодателствата на някои държави-членки е посочен в Приложение VI.

Член 90 (8)

* * * * *

Член 91

Вноски за сметка на работодатели или предприятия, които не са установени в компетентната държава

Работодател не е длъжен да плаща по-високи вноски, поради факта, че мястото му на стопанска дейност или седалището му, или мястото на стопанска дейност на неговото предприятие се намира на територията на държава-членка, различна от компетентната държава.

Член 92

Събиране на вноски

1. Вноските, платими към институцията на една държава-членка могат да се събират на територията на друга държава-членка в съответствие с приложимия административен ред, гаранции и привилегии за събирането на вноски, платими към съответната институция на последно споменатата държава.

2. Редът за прилагане на разпоредбите на параграф 1 се урежда, доколкото е необходимо, чрез посочения в член 98 регламент за прилагане или чрез споразумения между държавите-членки. Такъв ред за прилагане може да включва процедури за принудително плащане.

Член 93

Права на институциите, които отговарят за обезщетенията спрямо задължени трети страни

1. Ако дадено лице получава обезщетения съгласно законодателството на една държава-членка за увреждане, настъпило на територията на друга държава-членка, всички права на институцията, която отговаря за обезщетенията спрямо трети страни, които са длъжни да изплатят компенсация за увреждането, се уреждат от следните правила:

а) Когато съгласно прилаганото от нея законодателство институцията, която отговаря за обезщетенията встъпва в правата на получателя спрямо трета страна, това встъпване в права се признава от всяка държава-членка.

б) Когато посочената институция има преки права спрямо третата страна, тези права се признават от всяка държава-членка.

2. Ако дадено лице получава обезщетения съгласно законодателството на една държава-членка за увреждане, настъпило на територията на друга държава-членка, по отношение на въпросното лице или компетентната институция се прилагат разпоредбите на посоченото законодателство, които определят случаите, в които се изключва гражданската отговорност на работодателите или на наетите от тях лица.

Разпоредбите на параграф 1 се прилагат и за всички права на институцията, която отговаря за обезщетенията, срещу работодател или наетите от него лица в случаите, когато не се изключва тяхната отговорност.

3. Когато, в съответствие с разпоредбите на член 36, параграф 3 и/или член 63, параграф 3, две или повече държави-членки или компетентните институции на тези държави са сключили споразумение за премахване на изискването за възстановяване на разходи между институциите под тяхна юрисдикция, всички права, които възникват срещу трета задължена страна се уреждат от следните правила:

а) Когато институцията на държавата-членка по мястото на престой или пребиваване отпуска обезщетения за претърпяно на нейна територия увреждане, в съответствие с прилаганото от нея законодателство, тази институция упражнява правото на суброгация или преки действия срещу задължената да предостави компенсация за увреждането трета страна.

б) С оглед прилагане на разпоредбите на буква „а“:

(i) лицето, което получава обезщетения се счита за осигурено при институцията по мястото на престой или пребиваване,

и

(ii) тази институция се счита за институция-длъжник.

в) Разпоредбите на параграфи 1 и 2 остават приложими по отношение на всички обезщетения, които не са включени в посоченото в настоящия параграф споразумение за премахване на изискването за възстановяване на разходи.

ДЯЛ VII

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 94 (7) (8) (11) (12)

Преходни разпоредби за наети лица

1. Не се придобиват никакви права съгласно настоящия регламент за период преди 1 октомври 1972 г. или преди датата на неговото прилагане на територията, или на част от територията, на съответната държава-членка.

2. За определяне на правата, които се придобиват съгласно разпоредбите на настоящия регламент, се вземат предвид всички осигурителни периоди или, по целесъобразност, всички периоди на заетост или пребиваване, които са завършени съгласно законодателството на дадена държава-членка преди 1 октомври 1972 г. или преди датата на прилагане на регламента на територията, или на част от територията на тази държава-членка.

3. Съобразно разпоредбите на параграф 1, право съгласно настоящия регламент се придобива, дори и ако се касае за осигурителен риск, който се е материализирал преди 1 октомври 1972 г. или преди датата на прилагане на регламента на територията, или на част от територията на съответната държава-членка.

4. Всяко обезщетение, което не е било отпуснато или е било спряно на основание националност или място на пребиваване на съответното лице, се отпуска или възобновява по молба на заинтересованото лице, считано от 1 октомври 1972 г. или от датата на прилагане на регламента на територията, или на част от територията на съответната държава-членка при условие, че преди това определените права не са били основание за изплащане на еднократно обезщетение.

5. Правата на лице, на което е отпусната пенсия преди 1 октомври 1972 г. или преди датата на прилагане на регламента на територията, или на част от територията на съответната държава-членка, могат да се преразгледат по молба на заинтересованото лице, като се отчитат разпоредбите на настоящия регламент. Тази разпоредба се прилага и за другите обезщетения, посочени в член 78.

6. Ако посочената в параграфи 4 или 5 молба се подаде в срок от две години, считано от 1 октомври 1972 г. или от датата на прилагане на регламента на територията на съответната държава-членка, придобитите съгласно настоящия регламент права влизат в сила от тази дата и срещу съответните лица не може да се извършва позоваване на разпоредбите на законодателството на която и да е държава-членка относно загубата или ограничаването на права.

Същите разпоредби важат и по отношение на прилагането на настоящия регламент на териториите, които на 3 октомври 1990 г. станаха част от Федерална република Германия, при условие, че посочената в параграфи 4 или 5 молба е подадена в срок от две години, считано от 1 юни 1992 г.

7. Ако посочената в параграфи 4 или 5 молба е подадена след изтичането на двугодишния срок след 1 октомври 1972 г. или след датата на прилагане на регламента на територията на съответната държава-членка,

правата, които не са изгубени или погасени по давност, влизат в сила от датата на подаване на молбата, освен ако не се прилагат по-благоприятни разпоредби на законодателството на която и да е държава-членка.

Същите разпоредби важат и по отношение на прилагането на настоящия регламент на териториите, които на 3 октомври 1990 г. станаха част от Федерална република Германия, при условие, че посочената в параграфи 4 или 5 молба е подадена след изтичането на две години, считано от 1 юни 1992 г.

8. В случай на склерогенна пневмокониоза, разпоредбата на член 57, параграф 5 се прилага за парични обезщетения за професионална болест, разноските за които, при отсъствие на споразумение между заинтересованите институции, не е можело да бъдат поделени между тези институции преди 1 октомври 1972 г.

9. Семейните помощи, които се получават от наети във Франция лица или от безработни лица, получаващи обезщетения за безработица съгласно френското законодателство, за членовете на техните семейства, които към 15 ноември 1989 г. пребивават в друга държава-членка, продължават да се изплащат в размера, в границите и съобразно приложимия към тази дата ред, ако размерът на помощите надвишава размера на обезщетенията, които биха били дължими, считано от 16 ноември 1989 г., и ако заинтересованите лица са подчинени на френското законодателство. Не се вземат под внимание прекъсвания с продължителност по-малко от един месец, нито периоди, през които се получават обезщетения за безработица или болест.

Редът за прилагане на разпоредбите на настоящия параграф, и по-конкретно поделянето на разходите за тези помощи, се определя по взаимно споразумение между заинтересованите държави-членки или техните компетентни органи, след произнасяне на становище от административната комисия.

10. Правата на лица, на които е отпусната пенсия преди влизането в сила на разпоредбите на член 45, параграф 6, могат да се подновят по тяхно искане съобразно разпоредбите на член 45, параграф 6.

Член 95 (6) (12)

Преходни разпоредби за самостоятелно заети лица

1. Не се придобиват никакви права съгласно настоящия регламент за период преди 1 юли 1982 г. или преди датата на неговото прилагане на територията или на част от територията на съответната държава-членка.

2. За определяне на правата, които се придобиват съгласно разпоредбите на настоящия регламент, се вземат предвид всички осигурителни периоди или, по целесъобразност, всички периоди на трудова заетост, самостоятелна трудова заетост или пребиваване, които са завършени съгласно законодателството на дадена държава-членка преди 1 юли 1982 г. или преди

датата на прилагане на регламента на територията или на част от територията на тази държава-членка.

3. Съобразно разпоредбите на параграф 1, право съгласно настоящия регламент се придобива, дори и ако се касае за осигурителен риск, който се е материализирал преди 1 юли 1982 г. или преди датата на прилагане на регламента на територията или на част от територията на съответната държава-членка.

4. Всяко обезщетение, което не е било отпуснато или е било спряно на основание националност или място на пребиваване на съответното лице, се отпуска или възобновява по молба на заинтересованото лице, считано от 1 юли 1982 г. или от датата на прилагане на регламента на територията или на част от територията на съответната държава-членка при условие, че преди това определените права не са били основание за изплащане на еднократно обезщетение.

5. Правата на лице, на което е отпусната пенсия преди 1 юли 1982 г. или преди датата на прилагане на регламента на територията, или на част от територията, на съответната държава-членка, могат да се преразгледат по молба на заинтересованото лице, като се отчитат разпоредбите на настоящия регламент. Тази разпоредба се прилага и за другите обезщетения, посочени в член 78.

6. Ако посочената в параграфи 4 или 5 молба се подаде в срок от две години, считано от 1 юли 1982 г. или от датата на прилагане на регламента на територията на съответната държава-членка, придобитите съгласно настоящия регламент права влизат в сила от тази дата и срещу съответните лица не може да се извършва позоваване на разпоредбите на законодателството на която и да е държава-членка относно загуба или ограничаване на права.

Същите разпоредби важат и по отношение на прилагането на настоящия регламент на териториите, които на 4 октомври 1990 г. станаха част от Федерална република Германия, при условие, че посочената в параграфи 4 или 5 молба е подадена в срок от две години, считано от 1 юни 1992 г.

7. Ако посочената в параграфи 4 или 5 молба е подадена след изтичането на двугодишния срок от 1 юли 1982 г. или след датата на прилагане на регламента на територията на съответната държава-членка, правата, които не са изгубени или погасени по давност, влизат в сила от датата на подаване на молбата, освен ако не се прилагат по-благоприятни разпоредби на законодателството на държава-членка.

Същите разпоредби важат и по отношение на прилагането на настоящия регламент на териториите, които на 3 октомври 1990 г. станаха част от Федерална република Германия, при условие, че посочената в параграфи 4 или 5 молба е подадена след изтичането на две години, считано от 1 юни 1992 г.

Член 95а (11)

Преходни разпоредби за прилагането на Регламент (ЕИО) № 1248/92¹

1. Съгласно Регламент (ЕИО) № 1248/92 не се придобиват права за период преди 1 юни 1992 г.

2. За определяне на правата на обезщетения съгласно Регламент (ЕИО) № 1248/92, се вземат под внимание всички осигурителни периоди или периоди на пребиваване, които са завършени съгласно законодателството на дадена държава-членка преди 1 юни 1992 г.

3. Съобразно разпоредбите на параграф 1, право съгласно Регламент (ЕИО) № 1248/92 се придобива, дори и ако се касае за осигурителен риск, който се е материализирал преди 1 юни 1992 г.

4. Правата на лице, на което е отпусната пенсия преди 1 юни 1992 г., могат да се преразгледат по молба на заинтересованото лице, като се отчитат разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 1248/92.

5. Ако посочената в параграф 4 молба се подаде в срок от две години, считано от 1 юни 1992 г., придобитите права съгласно Регламент (ЕИО) № 1248/92 влизат в сила от тази дата и срещу съответните лица не може да се извършва позоваване на разпоредбите на законодателството на която и да е държава-членка относно загуба или ограничаване на права.

6. Ако посочената в параграф 4 молба е подадена след изтичането на двугодишния срок след 1 юни 1992 г., правата, които не са изгубени или погасени по давност, влизат в сила от датата на подаване на молбата, освен ако не се прилагат по-благоприятни разпоредби на законодателството на която и да е държава-членка.

Член 95б (14)

Преходни разпоредби за прилагането на Регламент (ЕИО) № 1247/92²

1. Регламент (ЕИО) № 1247/92 не предоставя права за периоди преди 1 юни 1992 г.

2. За определяне на правата, които се придобиват съгласно Регламент (ЕИО) № 1247/92, се вземат под внимание периодите на пребиваване и периодите на трудова или самостоятелна трудова заетост, които са завършени на територията на дадена държава-членка преди 1 юни 1992 г.

3. Съобразно разпоредбите на параграф 1, право съгласно Регламент (ЕИО) № 1247/92 се придобива, дори и ако се касае за осигурителен риск, който е настъпил преди 1 юни 1992 г.

4. Всички специални обезщетения, получени без вноски, които не са били отпуснати или са били спрени на основание националността на съответното лице, се отпускат или възобновяват по молба на заинтересованото лице, считано от 1 юни 1992 г. при условие, че преди това определените права не са били основание за изплащане на еднократно обезщетение.

5. Правата на лица, на които е отпусната пенсия преди 1 юни 1992 г., могат да се преразгледат по молба на заинтересованото лице, като се отчитат разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 1247/92.

6. Ако посочената в параграфи 4 или 5 молба се подаде в срок от две години, считано от 1 юни 1992 г., придобитите права съгласно Регламент (ЕИО) № 1247/92 влизат в сила от тази дата и срещу съответните лица не може да се извършва позоваване на разпоредбите на законодателството на която и да е държава-членка относно загуба или ограничаване на права.

7. Ако посочената в параграфи 4 или 5 молба е подадена след изтичането на двугодишния срок след 1 юни 1992 г., правата, които не са изгубени или погасени по давност, влизат в сила от датата на подаване на молбата, освен ако не се прилагат по-благоприятни разпоредби на законодателството на която и да е държава-членка.

8. Прилагането на член 1 от Регламент (ЕИО) № 1247/92 не може да води до прекратяване на обезщетения, които са отпуснати преди 1 юни 1992 г. от компетентните институции на държавите-членки съгласно Дял III от Регламент (ЕИО) № 1408/71, за които се прилага член 10 от последно споменатия регламент.

9. Прилагането на член 1 от Регламент (ЕИО) № 1247/92 не може да води до отхвърляне на молба за специално обезщетение, получено без вноски, което се отпуска като добавка към пенсия, която е подадена от заинтересовано лице, което преди 1 юни 1992 г. е отговаряло на условията за отпускане на това обезщетение, дори когато съответното лице пребивава на територията на държава-членка, различна от компетентната държава-членка, при условие, че молбата за обезщетението е подадена в срок от пет години, считано от 1 юни 1992 г.

10. Независимо от разпоредбите на параграф 1, всяко отпускано като добавка към пенсия специално обезщетение без вноски, което не е било отпуснато или е било спряно на основание постоянното пребиваване на заинтересованото лице на територията на държава-членка, различна от компетентната държава-членка, се отпуска или възобновява по молба на заинтересованото лице, считано от 1 юни 1992 г., в първия случай от датата на отпускане на обезщетението, а във втория случай от датата на спиране на обезщетението.

11. Когато през един и същи период и за едно и също лице могат да се отпускат посочените в член 4, параграф 2а от Регламент (ЕИО) № 1408/71 специални обезщетения без вноски, съгласно член 10а от посочения регламент от компетентната институция на държавата-членка, на чиято територия пребивава въпросното лице и съгласно параграфи 1 до 10 на настоящия член от компетентната институция на друга държава-членка, съответното лице може да сумира тези обезщетения само до най-високия размер на специалното обезщетение, за което би могло да претендира съгласно едно от въпросните законодателства.

12. Подробните правила за прилагане на разпоредбите на параграф 11, и по-специално прилагането на предвидените от законодателството на една или повече държави-членки клаузи за намаляване, спиране или прекратяване на посочените в този параграф обезщетения и разпределението на различните допълнителни суми, се определят с решение на административната комисия за социална сигурност на работници мигранти и, по целесъобразност, по общо съгласие на заинтересованите държави-членки или техните компетентни органи.

Член 96

Споразумения относно възстановяването на разходи между институциите

Споразуменията съгласно член 36, параграф 3, член 63, параграф 3 и член 70, параграф 3, които са сключени преди 1 юли 1982 г. се прилагат по същия начин и за лицата, които на тази дата са включени в приложното поле на настоящия регламент, освен в случай на възражение от страна на една от договарящите държави-членки по тези споразумения.

Това възражение се взема под внимание, ако компетентният орган на тази държава-членка писмено информира компетентния(те) орган(и) на другата(ите) заинтересована(и) държава(и)-членка(и) преди 1 октомври 1983 г. Копие от това съобщение се изпраща на административната комисия.

Член 97

Уведомления съгласно някои разпоредби

1. Уведомленията по член 1, алинея „й”, член 5 и член 8, параграф 2 се адресират до председателя на Съвета. В тях се посочва датата на влизане в сила на въпросните закони и схеми или, в случай на уведомленията по член 1, алинея „й”, датата, от която настоящият регламент се прилага за схемите, посочени в декларациите на държавите-членки.

2. Получените уведомления в съответствие с разпоредбите на параграф 1 се публикуват в *“Официален вестник” на Европейските общности*.

Член 98

Регламент за прилагане

Редът за прилагане на настоящия регламент се определя в допълнителен регламент.